

Oslo Arbeiderparti

Årsmøtet 12. og 13. mars 2021

**Årsmøtehefte 17
Innstilling fra
redaksjonskomiteen for
nasjonale og internasjonale saker**

Innstilling fra redaksjonskomiteen for nasjonale og internasjonale saker

1.	Likestilling	1
2.	Sosialdemokratisk utenrikspolitikk i en verden der konfliktnivået og polariseringen øker.....	4
3.	Grønn, effektiv og rettferdig klimaomstilling	9
4.	Boligpolitikk.....	15
5.	Arbeidsliv	18
6.	Antirasisme	21
7.	Uttalelse om innvandring	23
8.	Andre forslag	26

1. Likestilling

Likestilling er en menneskerett. Alle skal ha samme frihet, lik mulighet, rettigheter og makt til å delta i samfunnet og være representert. Arbeiderpartiet er et feministisk parti.

Alle skal ha samme muligheter til betalt arbeid som gir økonomisk selvstendighet. Kvinner og menn, jenter og gutter skal ha samme forutsetninger for god fysisk og mental helse, frihet til å bestemme over egen kropp og til kroppslig integritet, samt å få tilbud om behandling og omsorg på like vilkår. I et likestilt samfunn skal kvinner og menn ta samme ansvar for ulønnet hjemme- og omsorgsarbeid, og ha muligheter til å gi og få omsorg på like vilkår. Kvinner og jenter skal også kunne drive idrett på like vilkår.

FNs konvensjon om rettigheter til mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD) forplikter staten til å sikre menneskerettighetene til personer med funksjonsnedsettelse, uten noen form for diskriminering. Norge ratifiserte konvensjonen i 2013, men den Høyre-ledede regjeringen har ikke sørget for at dette har blitt inkorporert i norsk lov. Oslos Arbeiderparti mener den må inkorporeres i norsk lov, på lik linje med FNs øvrige diskrimineringskonvensjoner om kvinnediskriminering og rasediskriminering.

Styrk kvinnehelse og retten til å bestemme over egen kropp

Kvinner og menn, jenter og gutter skal ha samme muligheter til god helse og til et likeverdig tilbud av helsetjenester. Kvinners helse og sykdommer som rammer kvinner mest har i dag lavere prioritet og gis dårligere økonomiske forutsetninger enn sykdommer som rammer menn, og det er kjønnsforskjeller både symptomer, diagnostisering og behandling. Menn er i stor grad normen for forskning.

Det er nødvendig med oppdatert og kjønns spesifikk kunnskap om kvinnehelse og sykdommer som rammer både yngre og eldre kvinner for å kunne iverksette gode og effektive tiltak, og for at kvinner og menn skal kunne få tilbud om likeverdige helsetjenester. Det må derfor gjennomføres en bred gjennomgang, og igangsettes grunnforskning, av kvinnehelse i Norge.

Kvinnens grunnleggende rett til å bestemme over egen kropp og til selvbestemt abort skal styrkes.

Etter uke 12 må gravide søke en abortnemnd om svangerskapsavbrudd, og dagens nemndsystem er en ekstrabelastning for mange kvinner, som vi mener de skal slippe. Vi vil avskaffe ordningen med abortnemndene og sikre kvinner selvbestemt abort inntil lovens ramme på 18 uker. Samtidig vil vi styrke et offentlig tilbud som

52 gir informasjon om alle medisinske forhold og risiko, samt sikre tett oppfølging av helsepersonell. Dagens
53 regjering har vedtatt innstramminger i abortlovgivningen, og alle disse skal reverseres.

54 Den farligste dagen i en kvinnes liv er den dagen hun selv gir liv. Vi vil fortsette å styrke og forbedre fødsel- og
55 barselomsorgen for kvinner.

56

57 **Oslo Arbeiderparti vil:**

- 58 • Prioritere kvinnehelse, og sikre et likeverdig tilbud av helsetjenester.
- 59 • Styrke forskning på kvinnehelse.
- 60 • Utarbeide en strategi for kvinners helse i et kjønnsperspektiv, og forebygging av helsemessige
61 utfordringer
- 62 • Opprette en nettportal om kvinnehelse
- 63 • Fjerne merverdiavgift på bind og tamponger
- 64 • Avskaffe abortnemndene og utvide retten til selvbestemt abort inntil 18 uker
- 65 • Oppheve alle innskrenkninger i abortloven som er innført etter 2013
- 66 • Styrke offentlige rådgivningstjenester som har et mål om å begrense de psykiske og fysiske
67 belastninger før og etter en abort
- 68 • At alle relevante tester skal tilbys så tidlig som mulig for gravide kvinner
- 69 • Opprette et nytt mannsrolleutvalg som skal kartlegge og foreslå tiltak for å forbedre menns
70 likestillingsutfordringer
- 71 • Jobbe for at FN-konvensjonen om rettigheter til mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD)
72 inkorporeres i norsk lov og realiseres i alle deler av samfunnet
- 73 • Øke bemanning av jordmødre på fødeavdeling, og i følgetjeneste, og utdanne flere jordmødre. Styrke
74 kommunejordmortjenesten, og jobbe for økte stillingshjemler for kommunejordmødre, både i tiden
75 før fødsel og får oppfølging av mor og barn i etterkant av fødsel.
- 76 • Opprettholde lokale og kvalitetssikrede fødertilbud, slik at reiseveien til fødeavdelinger ikke blir lang og
77 usikker
- 78 • Sikre at fødende kan ha med seg partner eller annen person under fødsel, også i pandemier.
- 79 • Gi kvinner oppfølging med én til én-omsorg under fødsel, også ved igangsettelse, og gi rett til
80 smertelindring uten unødvendig ventetid.
- 81 • Styrke omsorg etter fødsel ved å tilby alle kvinner fysisk sjekk, ammeveiledning, informasjon om fysisk
82 og mental helse og barnestell før hjemreise. Sikre at det gis på kvinnens språk.
- 83 • Tilpasse liggetid og utreise til den enkelte, og sørge for at føde- og barselavdelinger har tilstrekkelig
84 personell for å ivareta barselkvinnene.
- 85 • Bedre barselomsorgen, og sikre at alle foreldre får god oppfølging og tidlig hjemmebesøk.
- 86 • Kutte statsstøtte til folkehøyskoler som driver på et verdigrunnlag som ikke er i tråd med
87 diskrimineringslovverket

88

89 **Gi økt støtte til pårørende**

90 Mangelfulle offentlige tjenester gjør at pårørende legger ned 136.000 årsverk i omsorgsinnsatsen for syke og
91 pleietrengende, uten lønn. Mange ønsker å være der for sine nærmeste, men mangel på støttegjør at
92 pårørende ofte må gi opp jobb. Tilbud om aktivitet og avlastning må også tilpasses pårørendes behov.

93 Strategien om at flest mulig eldre skal bo hjemme lengst mulig fører til at særlig kvinner blir nødt til å ta et
94 større omsorgsansvar. Det er et stort likestillingsproblem at kvinner blir trippelarbeidende og risikerer å svekke
95 sin økonomiske selvstendighet.

96 Med flere eldre er det ikke bærekraftig å basere så mye på familieomsorg. Pårørende må i gjennomsnitt gi
97 minst dobbelt så mye omsorgstid som de 136.000 årsverkene de gir nå. Det vil gå utover muligheten til å stå i
98 jobb, livskvalitet og egen helse. Det er fellesskapets ansvar å løse helse- og omsorgsutfordringer.

99 **Oslo Arbeiderparti vil:**

- 100 • Sørge for bedre støtte- og avlastningstilbud som ivaretar pårørende
- 101 • Sikre at menn og kvinner kan ta likt ansvar for ulønnet omsorgsarbeid
- 102 • Tilpasse tilbud om aktivitet og avlastning også til pårørendes behov slik at de holder seg frisk og
- 103 yrkesaktiv
- 104 • Bedre kontakt med offentlige tjenester og gjøre det enklere å få støtte og oppfølging
- 105 • Ha en helhetlig gjennomgang av ordningene for foreldre til syke barn og barn med særlige behov, med
- 106 mål om å forenkle og styrke rettighetene til familiene.
- 107 • Utrede retten til fravær og behov for tilrettelegging og bedre foreldrepermisjon til syke barn eller barn
- 108 med særlige utfordringer
- 109 • Sikre at alle har en koordinator som kan bidra med informasjon og tilrettelegging, samt støtte for
- 110 pårørende gjennom sykdomsforløpet
- 111 • Forbedre ordningen med rett til permisjon i inntil 10 dager for å følge opp nære pårørende med at
- 112 dette skal være lønnet permisjon, tilsvarende sykedager for barn

113 **Foreldrepermisjon**

114 Foreldrepermisjonen skal være raus, og vi vil sikre at både mor og far har selvstendig krav på sin del av
115 permisjonen sammen med barnet.

116 **Oslo Arbeiderparti vil:**

- 117 • Videreføre tredelt foreldrepermisjon og sikre mor mulighet til å amme i tråd med faglige råd
- 118 • Sikre at mødre ikke får kutt i permisjonstiden dersom de føder før termin, og at ikke permisjonen
- 119 starter å løpe dersom de føder senere enn termin.
- 120 • Beholde dagens fedrekvote og styrke fedres rettigheter
- 121 • Fjerne kontantstøtten

122 **Bekjemp vold mot kvinner og menneskehandel**

123 Flest kvinner utsettes for vold, voldtekt, vold i nære relasjoner og partnerdrap. Dette er et samfunnsproblem
124 som skal bekjempes. Kun halvparten av kommunene har fulgt oppfordringen om handlingsplan mot vold i nære
125 relasjoner. Stat og kommunene må prioritere forebygging og forbedre oppfølging av voldsutsatte.

126 Politiet må gjøres i stand til å følge opp og prioritere voldtektssaker og partner- og familievold. Hvert fjerde
127 drap i Norge er partnerdrap, og det er ofte forutgående hendelser før partnerdrap. Forebyggingsarbeidet må
128 derfor prioriteres høyere. Ved brudd på besøksforbud må det raskt gripes inn, og ordningen med voldsalarm
129 må brukes mer.

130 Mange som er i prostitusjon er utsatt for menneskehandel og trafficking, og disse menneskene må gis sterkere
131 beskyttelse og oppfølging for å komme seg ut av prostitusjon.

Oslo Arbeiderparti vil:

- Få på plass en ny nasjonal handlingsplan mot vold mot kvinner og vold i nære relasjoner så snart som mulig
- Stille krav om at alle kommuner skal ha handlingsplan mot vold mot kvinner og vold i nære relasjoner
- At krisesentre og hjelpelinjer skal styrkes og sikres tilstrekkelig og forutsigbar finansiering
- Iverksette flere nasjonale informasjonskampanjer om vold mot kvinner og vold i nære relasjoner og partnerdrap
- At det eksisterende forebyggende tiltak mot vold gjennomgås med tanke på lovfesting
- Styrke beskyttelse av ofre for menneskehandel gjennom å bedre muligheten for oppholdstillatelse når bakmenn anmeldes, uavhengig av om saken kommer til rettsvesenet, og opprette et nasjonalt tilbud om exit-programmer for mennesker som vil ut av prostitusjon
- Gjennomføre offentlige holdnings- og opplysningskampanjer om sexkjøpsforbud og skadevirkningene av prostitusjon
- Politiet skal prioritere oppfølging av sexkjøpsloven, også sexkjøp og hallikvirksomhet på nett
- Utrede muligheten for å tilkjenne voldsoffererstatning for ofre for sexindustrien og om uaktsom menneskehandel bør kriminaliseres.
- Vurdere økt strafferamme ved brudd på sexkjøpsloven, kriminalisere forsøk på sexkjøp og fremme et nytt lovforslag i Straffelovens §315 (hallikparagrafen) som gir politiet hjemmel til å stenge nettsteder som driver og/eller tilrettelegger for hallikvirksomhet.

2. Sosialdemokratisk utenrikspolitikk i en verden der konfliktnivået og polariseringen øker

De siste årene har vi sett en urovekkende trend med økt polarisering innad og mellom land, mer nasjonalisme og proteksjonisme, svekket demokrati og beskyttelse av kvinneverettigheter og minoriteter i en rekke land. COVID-19-pandemien forsterket mange av disse trekkene. Mange land, også vestlige, valgte innledningsvis å prioritere egne kortsiktige nasjonale interesser. Etter hvert har vi sett mer positive tegn. Gjennom internasjonalt samarbeid lyktes vi å utvikle effektive vaksiner mot pandemien på historisk kort tid. COVID-19-krisen har vist oss betydningen av politisk lederskap, vist styrken i velorganiserte land med høy tillit og sterke institusjoner, og minnet oss om at vi ikke er sterkere enn det svakeste ledd.

Stormaktsrivalisering og multilateralt samarbeid

Under president Donald Trump trakk USA seg ut av en rekke multilaterale samarbeidsorganer og internasjonale avtaler som Paris-avtalen, Iran-avtalen, Verdens Helseorganisasjon (WHO) og UNESCO, samt USAs rolle som nøkkelland i globalt samarbeid og for samarbeid med sine allierte. Parallelt med dette har Kinas makt og påvirkningskraft økt både regionalt og globalt. Den nye amerikanske administrasjonen, ledet av president Joe Biden gjør nå kraftige grep for å vise at USA er tilbake, og at USA igjen ser det som en viktig rolle å forsvare den liberale verdensorden, sammen med allierte. Mye tyder på at stormaktrivaliseringen mellom USA og Kina vil tilta, og at forholdet til Russland vil forbli anstrengt. For et lite land som Norge, med vår åpne økonomi, er det avgjørende å opprettholde et sterkest mulig internasjonalt regelverk med håndhevingsmekanismer, tilpasset vår tids utfordringer, samtidig som vi aktivt bør støtte opp om arbeidet for demokrati, menneskerettigheter og folkeretten. Å balansere disse hensynene vil være en særlig viktig oppgave for en framtidssrettet sosialdemokratisk utenrikspolitikk. Stortinget har i nyere tid blitt utsatt for alvorlige cyberangrep. Dette er et angrep på demokratiet. Som nasjon kan vi sikre oss så godt vi vil, men det er ofte menneskelig svikt som gir hackere innpass til å hente ut verdifull informasjon. Det tradisjonelle forsvarsverket er ikke lenger tilstrekkelig, men må suppleres og bygges gjennom kunnskap i befolkningen.

Oslo Arbeiderparti vil:

- At Norge bruker sin plass i FNs sikkerhetsråd aktivt til å fremme tiltak som styrker det multilaterale samarbeidet i etablerte internasjonale institusjoner, og til å få gjennom sosialdemokratisk utenrikspolitikk som freds- og forsoningsarbeid, likestilling, bærekraft og solidaritet.
- Norge må bidra i det pågående utviklingsarbeid innen FN, Verdensbanken og IMF, med mål om å styrke både effektiviteten og legitimiteten til arbeidet i disse organisasjonene
- Øke samarbeidet med nordiske og baltiske land, både gjennom Nordisk Råd, Nordisk Ministerråd, men også innad i FN, EU, OSSE, OECD, WHO, etc. Det nordiske forsvarssamarbeidet gjennom NORDEFCO bør prioriteres høyt.
- Utforme prosesser for at FNs bærekraftsmål gjennomføres i Norge og virke for at de gjennomføres internasjonalt.
- Arbeide for globale handelsavtaler og markedsadgang som tilrettelegger for økt eksport av norske råvarer og produkter. En forutsetning for disse forhandlingene er at de foregår med fullt innsyn og representasjon fra den internasjonale fagbevegelsen.
- Støtte opp om arbeidet for at internasjonal handelspolitikk integreres tettere med klimapolitiske mål.
- Arbeide for internasjonale avtaler på digital skattlegging av store, globale teknologiselskaper i tråd med OECDs arbeid.
- At Norge skal være en aktiv pådriver for internasjonale skatteavtaler som blant annet skal bidra til å motvirke flernasjonale selskapers bruk av skatteparadis
- Øke kompetansenivået i befolkningen om beskyttelse mot cyberangrep

Nordområdene: Norges viktigste strategiske satsingsområde i utenriks- og forsvarspolitikken

Nordområdene er Norges viktigste fredsprosjekt, og vårt geostrategisk viktigste område. Men både dialogen og balansen med vår nabo i øst har blitt kraftig svekket siden 2013. Norge står i årene fremover overfor en ny sikkerhetspolitisk situasjon. Ikke siden slutten av den kalde krigen har Norge og våre allierte stått overfor et slikt omfang av samtidige sikkerhetsutfordringer – mot staten, samfunnet og individet. Det er nødvendig å styrke vårt nasjonale forsvar for å møte utfordringene sammen med NATO og våre allierte. Vi ser at Russland rustet opp militært, øver mer i Nord, og uttaler seg tydelig konfronterende mot Norge. Det var nødvendig å reagere på dette, men det er også viktig at man også holder døra åpen for samarbeid der det fortsatt er mulig. Denne balansen har blitt forrykket de siste årene, der nødvendig fasthet ikke har blitt fulgt med tilsvarende styrking av dialog og kontakt på områder av felles interesse. Samtidig har både Kina og USA også økt interessen og fokuset mot Arktis. Det er i Norges interesse at vi klarer å opprettholde fredelige forhold i Arktis.

Oslo Arbeiderparti vil:

- At Norge skal styrke sin rolle som brobygger mellom NATO og Russland i Arktis.
- At Norge skal opparbeide seg en posisjon som være en sentral aktør på alle viktige områder i Arktis, og vil arbeide for å styrke mellomfolkelig samarbeid gjennom Arktisk råd, Barentssamarbeidet og i andre regionale fora.
- Stå fast ved at vi er NATOs lyttepost i Arktis, og sikre den nødvendige balansen mellom avskrekking og beroligelse. Dette krever et sterkt forsvar som har Arktis som hovedoppgave, samt en effektiv nasjonal etterretningstjeneste.
- Kompensere for tapet av fregatten Helge Ingstad ved å styrke de gjenværende fregattene slik at de kan operere på et høyt operativt nivå og ivareta deres viktige oppgaver som myndighetshevdelse og overvåkning i havområdene i Nord.
- Øke bemanningen i forsvaret i alle forsvarsgrener

Nedrustning: målet om en atomvåpenfri verden

224 Atomvåpentrukselen er i dag større enn på lenge. Atomvåpenstatene har lenge ignorert sine forpliktelser til å
225 ruste ned, og vi ser tilløp til nytt våpenkappløp. Å bekrefte visjonen om en verden fri fra atomvåpen og
226 kjernefysisk avskrekking er en forutsetning for fremdrift i samtaler om nedrustning og avspenning. FNs
227 atomvåpenforbud, som sprang ut av Oslo-konferansen om humanitære konsekvenser av atomvåpen i 2013, har
228 blitt en viktig normativ plattform for dette arbeidet, i tillegg til ikkespredningsavtalen og øvrige
229 nedrustningsavtaler. Selv om Norge som NATO-land ikke kan underskrive avtalen her og nå, bør det være et
230 uttalt politisk mål at vi vil bidra til å skape de betingelsene som gjør det mulig å skrive under i fremtiden. Inntil
231 da bør Norge delta som observatør på statspartsmøtene, fortrinnsvis i samarbeid med likesinnede land i
232 samme situasjon.

233 **Oslo Arbeiderparti vil:**

- 234 • At Norge på sikt skal ambisjon om å signere FN-traktaten som forbyr atomvåpen, men at dette skjer på
235 en måte som er i tråd med våre NATO forpliktelser, og i påvente av dette ønske intensjonen i avtalen
236 velkommen og delta som observatør på statspartsmøtene til atomforbudsstraktaten.
- 237 • At Norge tar initiativ til samtaler om gjensidig og balansert nedrustning.
- 238 • At norske myndigheter arbeider internasjonalt for et forbud og kontroll med alle landbaserte
239 mellomdistanseraketter i tråd med INF-avtalen. At Norge arbeider i NATO for å redusere
240 atomvåpenenes rolle i alliansens doktriner.

241 **DISSENS** (Maria Qureshi, Zaineb Al-Samarai, Farukh Qureshi):

242 ***En atomvåpenfri verden***

243 *Atomvåpen er et masseødelegelsesvåpen som med sin fortsatte eksistens setter hele menneskeheten i fare. Å*
244 *fortsette å satse på kjernefysisk avskrekking er en akutt og uakseptabel trussel mot liv på jorda. Fremgang på*
245 *nedrustningsfeltet avhenger av at vi bygger en sterk norm mot atomvåpen. Å ta avstand fra atomvåpen og*
246 *kjernefysisk avskrekking er en forutsetning for fremdrift i samtaler om nedrustning og avspenning. Ved å*
247 *fortsette å stå utenfor FNs atomvåpenforbud vil Norge bare bidra til å legitimere atomvåpen som strategisk*
248 *konsept. Arbeiderpartiet mener derfor at Norge bør bidra til å legge på atomvåpenmaktene gjennom å slutte*
249 *seg til FNs atomvåpenforbud.*

250 **Oslo Arbeiderparti vil:**

- 251 • At Norge skal signere FN-traktaten som forbyr atomvåpen, og i påvente av dette ønske den
252 velkommen og delta som observatør på statspartsmøtene til atomforbudsstraktaten.
- 253 • At Norge tar initiativ til samtaler om gjensidig og balansert nedrustning.

254 **Demokrati og folkerett under press**

255 Det er økt press på demokratiske rettigheter som ytringsfrihet, pressefrihet og kvinneverettigheter. LHBTI og
256 andre minoritetsgrupper er under angrep i flere land. Vi ser også tegn på at politiske ledere og politisk utnevnte
257 høyesterettsdommere samler grepet, at mer makt samles på færre hender, parlamentarisk kontroll svekkes, og
258 at det blir vanskeligere å bedrive åpen debatt eller opposisjonspolitikk mot sittende myndigheter. Polen og
259 Ungarn er bare to eksempler på land som har utviklet seg i autoritær retning de siste årene. Utviklingen i Tyrkia
260 bekymrer også. Etter kuppforsøket i Tyrkia 15. juli 2016 har regimet til Erdoğan beveget seg i en mer autoritær
261 retning. Flere tusener er satt i fengsel uten lov og dom. Det gjelder pressefolk, aktivister og flere hundre
262 politikere fra opposisjonen. Kina er et annet land som strammer grepet om sin befolkning gjennom massiv
263 overvåkning, kontroll, og uakseptabel fremferd. Sikkerhetsloven og håndtering av opptøyene i Hongkong er ett
264 eksempel, menneskerettighetssituasjonen for den muslimske folkegruppen, uighurene og andre minoriteter i
265 Xinjiang, er et annet alvorlig eksempel. Menneskerettighetsorganisasjoner rapporterer om at uighurene
266 utsettes for grove menneskerettighetsbrudd; mer enn en million uighurer skal være internert i fangeleirer, i det
267 kineserne kaller «omskoleringsleire». Militærkuppet i Myanmar i februar satte den allerede skjøre
268 demokratiseringsprosessen i landet kraftig tilbake. Situasjonen er ikke bare alvorlig innad i Myanmar, men er
269 skadelig for hele ASEAN-regionen.

270 **Oslo Arbeiderparti vil:**

- 271 • At norske utenriksmyndigheter krever omgående løslatelse av fengslede aktivistene og
272 opposisjonspolitikere i Tyrkia.
- 273 • At Norge uttrykker sin bekymring over den autoritære utviklingen i Tyrkia, Polen og Ungarn i
274 internasjonale og bilaterale fora. Her kan artikkel 1 og 2 i NATO-traktaten benyttes for å understreke
275 at medlemskap i NATO og EU forplikter opprettholdelse av fredelig og demokratiske
276 samfunnsinstitusjoner og regelverk.
- 277 • At Norge fordømmer Kinas undertrykkelse og forfølgelse av den muslimske folkegruppen uighurene og
278 andre minoriteter i Xinjiang, oppfordrer Kina om å stoppe med grove menneskerettighetsbrudd, samt
279 gir tilgang til området til FN og andre observatører.
- 280 • Jobbe for at det offentlige avstår fra å kjøpe varer som er produsert ved å bryte folkeretten, og jobbe
281 for internasjonale sanksjoner mot stater som systematisk bryter folkeretten.
- 282 • At Norge engasjerer seg i Myanmar i arbeidet for å få den viktige demokratiseringsprosessen i landet
283 tilbake på sporet. Dette må kombineres med fortsatt oppmerksomhet omkring rohingya-folket og til et
284 nødvendig rettsoppgjør etter de uhyrlige overgrepene de har blitt utsatt for.
- 285 • At Norge erkjenner folkemordet på armenerne og vil arbeide aktivt for en slik internasjonal
286 erkjennelse.

287 **Bistand og utvikling**

288 Norsk bistandspolitikk må adressere utfordringer som fattigdom og ulikhet, kvinnehelse og kvinnerettigheter,
289 klima og energi, arbeid og rett til utdanning. I følge FN utgjør kvinner 8 av 10 av mennesker som er drevet på
290 flukt på grunn av klimaendringer. Om vi skal lykkes med klimatilpasning og bekjempe fattigdom må vi sette
291 kvinner fremst. Klimatilpasning og arbeid for kvinners rettigheter går hånd i hånd. Mange steder i verden
292 holdes kvinner fremdeles utenfor fullverdig deltakelse i samfunnet. Retten til utdanning, arbeid og det å
293 bestemme over sin egen kropp er ikke gitt. Norge bør gå foran med å hjelpe fattige land med en rask og
294 rettferdig omstilling til en sirkulær, bærekraftig og fornybar framtid. Gjennom å etablere "Energi for Utvikling"
295 som en ny storsatsing innenfor bistanden, der både nordiske land og USA, UK og Tyskland kan være naturlige
296 partnere. I tillegg bør Norge styrke og revitalisere regnskogssatsingen, fordi det er et område der vi siden
297 Stoltenberg II har ledet an internasjonalt i et arbeid som har gitt gode resultater, og fordi det å stoppe og
298 reversere tropisk avskoging er en forutsetning for å lykkes med både klimamålene og de andre
299 bærekraftsmålene.

300 **Oslo Arbeiderparti vil:**

- 301 • At norsk utviklingspolitikk må innrettes mot å behandle årsakene framfor symptomene på fattigdom.
302 Dette betyr å utfordre både internasjonale og nasjonale strukturer som gjør at folk er fattige, slik som
303 ulovlig kapitalflukt, gjeldskriser eller korrupsjon. Det betyr også at vi må jobbe langsiktig, koordinert og
304 systematisk, både med myndigheter, lokalt sivilsamfunn og andre bistandsgivere, for å oppnå varige
305 resultater som faktisk har en innvirkning på fattige menneskers liv.
- 306 • At norsk utviklingspolitikk også må innrettes mot de økende ulikhetene innad i land.
- 307 • At anstendig arbeid, skatt og sosiale, brede velferdsprogrammer som for eksempel barnetrygd bør få
308 økt prioritet. Alle tre har en avgjørende rolle i en helhetlig og rettighetsbasert tilnærming til utvikling,
309 og er dessuten områder som vil kunne ha en positiv effekt på nasjonale og lokale institusjoner og
310 fordeling av makt og ressurser.
- 311 • At klima får en nøkkelrolle i bistandspolitikken. Dette må inkludere støtte til å møte klimaendringene
312 som ofte rammer de fattige hardest og inkludere to storsatsinger som prioriteres politisk og
313 budsjettmessig:
- 314 • Etablere "Energi for utvikling" for å støtte utviklingsland og fremvoksende økonomier i å etablere
315 utviklingsfremmende, rene, fornybare og energieffektive energisystemer.
- 316 • Videreføre, revitalisere og styrke regnskogssatsingen.
- 317 • Øke den humanitære innsatsen i Jemen og gjøre landet til samarbeidsland for norsk bistand.
- 318 • Sikre faglige rettigheter og styrker fagbevegelsen i våre samarbeidsland gjennom bistandsarbeid

Kritikk av Israels ekspansjonspolitikk

Siden 1967 har israelske myndigheter okkupert deler av Vestbredden i form av bosetninger og israelske bosettere. Okkupasjonen strider med artikkel 49 i den fjerde Genevekonvensjonen. Til tross for dette bor det i dag mer enn 700 000 israelske bosettere på Vestbredden, og etter at Donald Trump ble president i USA har Israel intensivert sin ekspansjonspolitikk. I høst kritiserte EU igjen Israel for å godkjenne byggingen av 2342 nye bosetninger på Vestbredden. Den norske regjeringens stillhet her er uakseptabel, og dette er et systematisk brudd på Norges tradisjon som forsvarer av det undertrykte palestinske folk.

Oslo Arbeiderparti vil:

- At Norge igjen må bli en sterk stemme for respekt av internasjonale lover og mot bygging av nye bosetninger i de okkuperte områdene.
- At Norge skal kritisere israelske myndigheter for godkjenningen av de 2342 nye bosettingsboligene på vestbredden.
- At Norge skal kreve full stans i utbyggingen av nye bosetninger, og kreve at de eksisterende bosetningene flyttes fra Vestbredden.
- At Norge skal bruke relevante internasjonale fora for å ansvarliggjøre israelske myndigheter for brudd på Genevekonvensjonen, som for eksempel ICC.
- Som leder for giverlandsgruppen AHLC må Norge kreve at Israel, som ett av de landene som har kommet lengst i vaksineringsen av egen befolkning, om omgående å inngå et nært samarbeid med de palestinske selvstyremyndighetene for at også de kan sørge for rask og effektiv vaksineringsen av den palestinske befolkningen.
- At Norge uttrykker sin klare forventning til Biden-administrasjonen i USA om at de må flytte sin ambassade ut av Jerusalem igjen.

En aktiv europapolitikk

Utviklingen i Europa har stor betydning for Norge. EUs omfattende satsinger på EUs Grønne Giv, en digital agenda samt på økt strategisk autonomi vil ha direkte betydning for Norge og påvirke rammebetingelsene for Norge på nesten alle felt, fra vareeksport til sikkerhetspolitikk. Den tydelige stemmen EU nå tar i globale fora på disse feltene sammenfaller i stor grad med norske interesser. EØS-avtalen har sterk støtte i Norge. For et lite land med en åpen økonomi, og med stor personmobilitet mellom Norge og andre EØS-land, er det svært viktig å opprettholde avtalen. Det er imidlertid viktig å bruke påvirkningsmuligheter i EU for opp for å bekjempe sosial dumping og forhindre arbeidslivskriminalitet.

Oslo Arbeiderparti vil:

- Videreutvikle og styrke det omfattende klimasamarbeidet med EU og koble oss nært opp til Europas klimaomstillingsprogram, «EUs grønne giv».
- Utrede om og i hvilken grad Norge bør få en sterkere tilknytning til det europeiske strafferettslige samarbeidet.
- Støtte opp under OECDs arbeid for en global digital skatt. Hvis ikke OECD oppnår enighet, bør Norge utvikle et eget, nasjonalt skatteregime for digitale stor-selskaper i tråd med Danmark sosialdemokratiske regjering.
- Være en aktiv pådriver for EUs arbeid med en ny Digital Act - regulering av det digitale rom.
- Være en pådriver for å sikre et velfungerende, europeisk system for å gjenbruke avfall i tråd med sirkulære prinsipper.
- Ta aktiv del i utviklingen av et europeisk fornybart energisystem.
- Koordinere synspunkter og posisjoner med de andre nordiske og baltiske land, og jobbe tett for felles gjennomslag for nordisk politikk i EU.

Økt internasjonal satsing på likestilling og kvinners rettigheter

Likestilling og styrking av kvinners rettigheter er avgjørende for å redusere fattigdom og å skape fred og utvikling. Arbeiderpartiet vil øke satsingen på internasjonalt likestillingsarbeid, og støtte sivilsamfunnsaktører. Feminisme skal være en tydelig pilar i norsk utenriks- og utviklingspolitikk, og fremveksten av diskriminerende og antidemokratiske strømninger verden over er en trussel. Norge skal jobbe mot alle former for diskriminering. Økt deltagelse og økonomisk selvstendighet gir verdens kvinner større trygghet og muligheter. Norge skal bidra til at flere av verdens kvinner sysselsettes og kan forsørge seg selv. Retten til seksuell og reproduktiv helse er truet i mange land, og liv og helse settes i fare. Norge skal være en aktiv pådriver for å bekjempe vold mot kvinner og jenter, seksuell trakassering alle former for seksuell vold i krig og konflikt, og ta en ledende rolle i arbeidet mot avskaffelse av vold og trakassering på arbeidsplassen. Norge skal bruke setet i FNs Sikkerhetsråd i 2021-2022 til aktivt til å fremme likestilling og kvinners og jenters rettigheter. Kvinner er viktig i fred- og sikkerhetsarbeid, og skal sikres større deltagelse og involvering. Koronapandemien viser hvor viktig internasjonalt samarbeid er for global helse, og Norge må fortsette å støtte global helsesatsing, og ikke kun som bistand. Mangel på tilgang til vann, såpe og sanitære forhold truer liv og helse, og vaksinasjonsprogrammer stoppes. Fra før er kvinner og barn hardest rammet av fattigdom, og de rammes også hardest av pandemien. Krisen fører til reversert likestilling i mange land. Flertallet av verdens helsearbeidere er kvinner. De står i frontlinjen, ofte uten nødvendig utstyr for beskyttelse mot smitte. Kvinner er overrepresentert i sektorer som er utsatt for nedstengning, mange i uformell sektor, hvor det ikke finnes sosial beskyttelse ved sykdom eller bortfall av inntekt. Kvinner er svakere tilknyttet arbeidslivet, og blir derfor også hardere rammet økonomisk. Kvinners ubetalte omsorgsarbeid øker også FN melder om urovekkende utviklingstrekk som økt risiko for at jenter og kvinner blir utnyttet, utsatt for kjønnsrelatert vold, vold i nære relasjoner, barneekteskap og menneskehandel. Norge er en sentral bistandsaktør i global sammenheng.

Oslo Arbeiderparti vil:

- Øke innsatsen i globalt likestillingsarbeid og jobbe mot alle former for diskriminering
- At feminisme skal være en tydelig pilar i norsk utenriks- og utviklingspolitikk
- Gjennom forsterkede og nye allianser øke støtten til organisasjoner og sivilsamfunnsaktører som jobber med kvinners seksuelle og reproduktive helse og rettigheter (SRHR) og mødre helse
- Fremme global iverksettelse av FNs sikkerhetsrådsresolusjon 1325 om kvinner, fred og sikkerhet, og i større grad involvere sivilsamfunnet, og også tenåringsjenter.
- Øke kvinners deltagelse og representasjon i fredsprosesser, internasjonale fredsforhandlinger og i FNs fredsbevarende styrker.
- Norge skal ta initiativ til og støtte internasjonale tiltak som reduserer kjønnsbasert vold
- Fremme seksuelle minoriteters rettigheter internasjonalt
- At Norge skal satse på utdanning, og bidra til at jenter som har falt ut av skolen på grunn av pandemien returnerer til skolebenken
- Øke satsing på sysselsetting av verdens kvinner
- Styrke WHO for å sikre en global respons på felles trusler og utfordringer for helse.
- Støtte tiltak som beskytter mennesker som står i frontlinjen for bekjempelse i pandemien
- Norge ratifiserer ILO-konvensjon 190 om avskaffelse av vold og trakassering i arbeidslivet og er en pådriver for at andre land ratifiserer ILO-konvensjon 190
- Utøve eierskap i statseide selskaper ved å sette høyere krav om økt andel kvinner i internasjonale stillinger og stille tydelige likestillingskrav ved tildeling av økonomiske midler til partnere og frivillige organisasjoner
- Jobbe for at norske heleide og deleide statlige selskap som har sin virksomhet internasjonalt tilbyr seks måneder lønnet fødselspermisjon i land der dette ikke er rettighetsfestet.

3. Grønn, effektiv og rettferdig klimaomstilling

Klima- og naturpolitikk skal gjennomsyre hele Arbeiderpartiets politiske program og virke.

413 Rapportene fra FNs naturpanel (IPBES) og FNs klimapanel (IPCC) tegner et stadig mer alvorlig bilde av klodens
414 tilstand sammenlignet med for bare noen få år siden. Alle land må ta ansvar – både alene og sammen med
415 andre – for å kutte dypt og raskt i utslipp og bevare og restaurere natur. Samtidig utvikler den globale
416 økonomien seg raskt i grønn og fornybar retning: Stadig lavere priser på fornybar energi; EUs Green New Deal
417 og taksonomien for grønne investeringer; Biden-administrasjonens klima- og naturoffensiv: Kinas
418 billioninvesteringer i fornybar infrastruktur og innovasjon; store private selskaper som forplikter seg til netto
419 null-visjoner for utslipp og avskoging; og finansinstitusjoner som forvalter billioner av dollar som stiller stadig
420 nye klimakrav til selskaper. Dette er dramatiske endringer som vil påvirke norsk økonomi både gjennom å
421 skape utfordringer for eksisterende næringer, og ved å skape store muligheter for vekst i ny, grønn industri.

422 Tydelig retning for et effektivt og rettferdig grønt skifte, inkludert et økonomidekkende utslippsreduksjonsmål
423 på 55 prosent for 2030 skal kjennetegne Arbeiderpartiets klimapolitikk. Bærekraftige arbeidsplasser, grønn
424 verdiskapning og rettferdig fordeling er fundamentalt for fornybarsamfunnet. Klimapolitikken må være rød for
425 å virke, og grønn for å vare. Natur- og klimapolitikk må bli en ramme rundt all annen politikk.

426 **Oslo Arbeiderparti vil:**

- 427 • At klima- og naturhensyn gjennomsyrrer alle politikkområder i Arbeiderpartiets program, og at det står
428 på regjeringens topp tre-liste i både innen- og utenrikspolitikk.
- 429 • At klima- og miljødepartementet må gis en sterk sektorovergripende rolle på klima og miljø, herunder
430 gjennom et nasjonalt klimabudsjett, tilsvarende tung som den Finansdepartementet har for
431 pengebruken.
- 432 • At virkemiddelbruken på klima- og naturområdet skal være stram nok til å levere på de norske
433 forpliktelsene under FNs klimakonvensjon og stoppe tapet av natur/biologisk mangfold, og samtidig
434 være så forutsigbar som mulig for partene i norsk økonomi.

435 **Makroøkonomiske- og regulatoriske virkemidler**

436 Kraftige statlige virkemidler er en forutsetning for grønn omstilling. Det må lønne seg å skape grønne
437 arbeidsplasser og velge grønt, og det må bli dyrere å forurense og ødelegge natur. Slik drives offentlige og
438 private investeringer og kompetanseutvikling systematisk i grønn og fornybar retning.

439 **Oslo Arbeiderparti vil:**

- 440 • At prisen på utslipp av CO2 trappes opp gradvis slik at alternativene til fossile løsninger blir billigere
441 relativt sett.
- 442 • Øke CO2-avgiften årlig og betydelig frem mot 2030 slik at Norges klimamål nås og omstillingen blir
443 rettferdig, blant annet ved at personer med lav og middels inntekt betaler mindre i skatt.
- 444 • At energieffektivisering og smartere energibruk både skal spare fornybar energi og involvere folk i
445 konkrete klimaløsninger. Det skal raskt fremmes en plan for forsterket virkemiddelbruk slik at vi når
446 målet om 10 TWh spart energi i eksisterende bygningsmasse innen 2030, herunder vurdere nye måter
447 å organisere tilskuddsordningene rettet mot husholdningene på. Offentlige byggeprosjekter skal
448 senest fra 2025 ha plussstandard eller høyere klima/ miljøstandard, og vi vil legge til rette for økt
449 egenproduksjon av ren og fornybar strøm fra husholdninger og næringsbygg.
- 450 • Bygge ut strømmettet for å redusere flaskehalser som skaper kunstig høye priser.
- 451 • Øke den statlige støtten til energisparingstiltak i husholdningene, så den minst tilsvarer avgiften som
452 betales inn fra husholdningene til ENOVA.
- 453 • Satse på digitalisering og utvikling av nye teknologier som kan bidra til redusere både strømforbruk og
454 effektbruk.
- 455 • At relevant lovgivning og reguleringer, offentlige anskaffelser og skatte- og avgiftsregimet justeres for
456 å oppmuntre til sirkulærøkonomi og et effektivt og rettferdig grønt skifte.

- At Norges Banks anbefaling angående uttrekk av SPU fra selskaper som utvinner olje og gass tas til følge. Fondets arbeid med å trekke seg ut av selskaper som står bak alvorlige miljøødeleggelser, og dets innsats for åpenhet og god styring, må videreføres og styrkes ytterligere. Norges Bank bør utrede å gjøre SPUs investeringsportefølje fullt ut kompatibel med klimamålene i Paris-avtalen samt globale natur- og biomangfoldsmål innen 2030, uten å endre kravene til risikojustert avkastning.

462 **Petroleumsindustrien**

463 Arbeiderpartiet ønsker å utvikle, ikke avvike, dagens olje- og gassnæring. Dette vil vi oppnå gjennom tett
464 samarbeid med industrien. Samtidig vil klimagassutslipp fra fossile kilder i løpet av de neste tiårene måtte høre
465 fortiden til. Dette endrer rammevilkårene for norsk petroleumsindustri fundamentalt, og utviklingen skjer
466 raskere enn vi så langt har tatt inn over oss. En ansvarlig petroleumspolitikkk må derfor sikre at statens risiko
467 reduseres. Etablerte deler av næringen bør driftes videre på en ansvarlig måte. Samtidig må overgangen til nye
468 næringer – og petroleumsnæringens og leverandørindustriens bidrag til disse – incentiveres gjennom
469 tilsvarende kraftfull virkemiddelbruk som i sin tid skapte det norske oljeeventyret.

470 **Oslo Arbeiderparti vil:**

- Utarbeide en Stortingsmelding om petroleumssektoren som ser på alle deler av sektorens rammevilkår og virksomhet, og som ses i sammenheng med Energikommisjonens arbeid.
- Bruke trepartssamarbeidet til å skape et veikart for fremtiden for næringene tilknyttet petroleumsindustrien og opprette et sysselsettings- og opplæringsprogram som skal styre kompetansen i næringa over mot fornybar virksomhet.
- At det opprettes en statlig støtteordning for i oljenæringen og leverandørindustrien for å sikre at disse gis mulighet til å videreutvikle kompetanse, teknologi, konkurransedyktige tjenester og produkter innenfor andre, mer bærekraftige næringer, eksempelvis innenfor fornybar energi, maritim sektor eller havbruk.
- Gjøre Equinor til et verdensledende selskap i overgangen til utslippsfri energi.
- I forbindelse med en ny petroleumsmelding med petroleumspolitikkk for 2020-tallet må vilkårene for petroleumsnæringen gjennomgås, herunder skatteregler og støtteordninger, og der siktemålet er et stabilt aktivitetsnivå på norsk sokkel med økt innslag av nye næringer. Målet må blant annet være et skatte- og forvaltningsregime som reduserer risikoen for den norske stat, og øker evnen til omstilling til nye næringer som bidrar til å opprettholde aktivitet. Samtidig må også vilkårene for at petroleumsnæringen skal redusere utslipp og etterhvert gi nullutslipp gjennomgås. Verne Barentshavet nord for olje- og gassproduksjon i forvaltningsplanen for Barentshavet og bruke forvaltningsplanen til å identifisere potensiale for fornybar næringsvirksomhet. **DISSENS (Maria Qureshi):** Gjennomføre endringer i petroleumsskatteregimet, med virkning fra 1 januar 2023, som bidrar til at petroleumsnæringen får insentiver til å fokusere sine unike ressurser, kompetanse og arbeidskraft mot lav- og nullutslippsløsninger, og som også bidrar til redusert olje- og gassavhengighet i norsk økonomi og redusert relatert risiko for den norske stat. Dette vil blant annet innebære å trappe ned leterefusjonsordningen og friinntekten.
- At SVO iskantsonen fastsettes i tråd med natur- og miljøfaglige råd ved 0,5 prosent isfrekvens. Det tillates ikke ny petroleumsvirksomhet innenfor denne sonen utover lisenser som allerede er tildelt. For annen næringsvirksomhet enn petroleum stilles det strenge krav til helse, miljø og sikkerhet i tråd med områdets særlige sikkerhets- og miljømessige utfordringer. **DISSENS (Norvald Mo):** Holde fast på en nordlig grense for petroleumsvirksomhet fra og med 15 prosent isfrekvens og nordover i iskantsonen. Områdene sør for 15 prosent isfrekvens frem til åpent hav anses som et verdifullt område. All aktivitet, inkludert petroleumaktivitet, må ta særlige hensyn til naturmangfoldet i tråd med oppdraget og best mulig tilgjengelig kunnskap. Føre-var-prinsippet skal legges til grunn.

502

503 **Incentiver for grønn og fornybar innovasjon og omstilling**

504 Kraftfulle direkte incentiver for grønn og fornybar innovasjon og omstilling vil være avgjørende dersom
505 omstillingen skal lykkes samtidig som hele landet tas i bruk og nye arbeidsplasser skapes.

506 **Oslo Arbeiderparti vil:**

- 507 • Etablere en hurtigarbeidende Energikommisjon som skal se framtidens kraftbehov,
508 energieffektivisering, nett og type energi i sammenheng, og på det grunnlag anbefale en samla plan
509 for hvordan vi kan få tilstrekkelig fornybar energiproduksjon til norsk verdiskaping og elektrifisering,
510 samt en eksportstrategi for teknologi, produkter og tjenester tilknyttet fornybar energi.
- 511 • At statens prioriteringer og finansiering innenfor utdanning og forskning og utvikling flyttes i retning
512 satsinger som fremmer et rettferdig og grønt skifte, kutter utslipp og ivaretar naturmangfold.
- 513 • At mandatene til relevante statlige virksomheter gjennomgås for å sikre at de tilrettelegger for og
514 investerer i et mer direkte fokus på grønn og rettferdig omstilling i tråd med Parisavtalen og den
515 kommende naturavtalen.
- 516 • Innføre aktiv og konkret oppfølging av statlige selskaper hva angår miljø- og klimastrategier og
517 rapportering, og arbeide for at selskaper der staten er medeier etablerer klimastrategier som er i tråd
518 med Paris-avtalens klimamål (Science Based Targets).
- 519 • Stille krav om at alle store selskaper måler og er åpne om klima- og miljøfotavtrykket og relaterte
520 risikovurderinger, minst på linje med eksisterende krav i EU.
- 521 • Igangsetting av en vurdering av verdiskapingspotensialet basert på uttak av mineraler – og en
522 vurdering av hvilke økologiske verdier som vil bli berørt av slikt uttak – samt tilhørende opprettelse av
523 verdikjeder med utgangspunkt i havbunnsmineralnæringen, samt støtte forskning og kartlegging hav
524 havbunnsmineralforekomster på norsk sokkel.
- 525 • Etablere en storstilt hydrogen- og amoniakk-satsing gjennom etablering av et statlig hydrogenselskap
526 som kan ta utgangspunkt i et eksisterende selskap – samt økt finansiering til FoU, støtte til
527 demonstrasjons- og pilotprosjekter, effektiv bruk av øvrig virkemiddel-apparat samt internasjonalt
528 samarbeid for å løfte norsk hydrogen som energibærer.
- 529 • At det vurderes opprettet et eller flere statlig kontrollerte fond med formål å investere i virksomheter
530 som både fremmer et raskt og effektivt grønt skifte nasjonalt og internasjonalt, og møter krav til
531 risikojustert avkastning tilsvarende de som gjelder for SPU.
- 532 • Sikre realisering av karbonfangst og -lagring på eksisterende pilotprosjekter og utvide
533 investeringsramma for å inkludere ytterligere prosjekter i avfallsbransjen og industrien.
534 Klemetsrudprosjektet må prioriteres i denne sammenheng.
- 535 • Legge til rette for mer energiintensiv industri i Norge gjennom økt fornybar kraftproduksjon
- 536 • Iverksette en storstilt havvindsatsing gjennom:
 - 537 ○ Å sette et mål om 4 GW havvind (flytende og bunnfast) innen 2030.
 - 538 ○ Justeringer i grunnleggende rammebetingelser som tydelige konsesjonsvilkår, regulatorisk
 - 539 rammeverk og finansielle incentivordninger for å nå målene.
 - 540 ○ At Statnett utvikler en langsiktig plan for etablering av en nettinfrastruktur som legger til
 - 541 rette for maksimal verdiskaping fra norsk havvind.
 - 542 ○ At elektrifisering av sokkelen i størst mulig grad oppnås ved bruk av havvind. Elektrifiseringen
 - 543 må sees i sammenheng med industriell satsing på havvind.
 - 544 ○ Utvikle en norsk eksportstrategi for teknologi, produkter og tjenester tilknyttet fornybar
 - 545 energi, herunder havvind og energiteknologi, med konkrete mål for eksportvekst og
 - 546 tilhørende virkemidler for omstilling.

547 En rettferdig klimapolitikk

548 Rettferdighet skal gjennomsyre Arbeiderpartiets klimapolitikk. For Arbeiderpartiet er klimaproblemet i seg selv
549 grunnleggende urettferdig - både internasjonalt og nasjonalt. Det er de med minst ressurser som rammes
550 hardest av klimaendringene. Dårlig luft rammer mest de som bor i de billigste delene av byene, og de med
551 minst mulighet til å flytte. De med minst økonomi rammes hardere av brutale klimaendringer, både fordi man
552 har mindre ressurser til å beskytte seg og fordi konsekvensene ofte er større. Det er de med størst økonomi
553 som forurenses mest, derfor er «forurensen betaler prinsippet» sosialt rettferdig. Alternativet til at forurensen
554 betaler, er at alle betaler, noe som gjør at de som forurenses mest slipper billigere unna. Vår politikk skal ikke
555 bidra til å øke forskjellene mellom folk, verken sosialt eller geografisk. Vårt mål er en klimapolitikk som
556 reduserer forskjellene, som er godt forankret og som gir folk en grunnleggende trygghet slik at de blir med på
557 omstillingsarbeidet. De med høyest inntekt har også det høyeste forbruket. Men selv om det betyr at avgifter
558 betales aller mest av de som har mest, så kan betydningen for privatøkonomien være større for de som har
559 minst. Det betyr at vi må tenke over hvordan avgiftene innrettes for å sørge for at de bidrar til mindre utslipp
560 samtidig som at de er sosialt rettferdige.

561 Den Internasjonale Arbeidsorganisasjonen argumenterer for at arbeidstakerrettigheter, kompetanse og sosial
562 dialog må stå i sentrum for en rettferdig omstilling. Trygghet for arbeid og velferd skapes gjennom
563 investeringer i klimavennlig teknologi og lavutslippsløsninger i industri og samfunn, etter- og videreutdanning
564 og rettferdig fordeling av muligheter og byrder. Oslo Arbeiderparti vil derfor ved valg av virkemidler ta hensyn
565 til hvordan byrder og goder fordeles på ulike grupper – økonomisk, sosialt, geografisk og mellom generasjoner
566 – og korrigere for urimelige utslag. Statens virkemidler skal rettes mot å sikre trygge, gode, grønne jobber,
567 overgangsordninger og livslang læring.

568 Oslo Arbeiderparti vil:

- 569 • Sette arbeidstakernes rettigheter i sentrum av klimapolitikken
- 570 • Ha en rettferdig klimapolitikk der den som forurenses mest og har mest ressurser betaler mest
- 571 • Ha en skattepolitikk som er forutsigbar og ansvarlig, som gir økt sysselsetting, mer rettferdig fordeling,
- 572 som tar bedre hensyn til klima og gir bedre langsiktig bærekraft for velferdsstaten

573 Landbruk, havbruk og fiskeri

574 Norsk landbruks-, havbruks- og fiskeripolitikk står overfor særskilte utfordringer framover. For å opprettholde
575 og videreutvikle arbeidsplasser og verdiskaping i distriktene og for å nå helse-, klima- og naturmål. Denne typen
576 utfordringer har vi i tradisjoner for å håndtere i brede politiske forlik.

577

578

579 Oslo Arbeiderparti vil:

- 580 • At det nedsettes et bredt sammensatt utvalg med mandat til å utvikle en omstillingsstrategi for en
- 581 bærekraftig landbruks-, havbruks- og fiskeripolitikk. Mandatet skal slå fast at:
 - 582 ○ Løsninger som foreslås skal sikre at både klima-, miljø- og helsepolitiske mål skal nås samtidig
 - 583 som sysselsettingen i næringene økes.
 - 584 ○ De totale offentlige insentivene til næringene økes, men virkemiddelbruken justeres for å
 - 585 sikre at det leveres på de nevnte målene.
 - 586 ○ Grønn næringsvekst fremmes gjennom distriktsstøtte og naturfinansiering, der like store
 - 587 områder som bygges ned, restaureres.

- 588 • At biodrivstoff som produseres og/eller brukes i Norge skal ikke konkurrere med landbruk eller natur
- 589 om fruktbart areal, direkte eller indirekte, hjemme eller ute.
- 590 • At det nedsettes et offentlig naturrisikoutvalg som skal vurdere naturrelaterte risikofaktorer og deres
- 591 betydning for norsk økonomi, herunder finansiell stabilitet.
- 592 • At Norge i sin klimarapportering skal videreføre dagens praksis med å ikke trekke fra opptak av karbon
- 593 i skog på utslippsregnskapet. Naturlig karbonlagring må fortsatt regnes separat fra utslipp fra
- 594 kvotepliktige og ikke-kvotepliktige utslipp.
- 595 • Sette et nasjonalt mål for karbonlagring i natur.
- 596 • Vurdere innføring av grunnrenteskatt for oppdrettsnæringa.

597

598 **En utslippsfri transportsektor**

599 En ren, utslippsfri transportsektor er avgjørende for klimaomstillingen og bra for helse og trivsel.

600 **Oslo Arbeiderparti vil:**

- 601 • Hel-elektrifisere kortbanenettet i Nord-Norge, og kombinere dette med en storstilt, internasjonalt
- 602 rettet industrisatsing på videreutvikling av teknologien i utslippsfri luftfart.
- 603 • Sørge for at målet om at alle fabrikknye personbiler og lette varebiler er utslippsfrie senest i 2025
- 604 realiseres, og legge til rette for at folk i både bygd og by ser det som det naturlige valget ved neste
- 605 nybilkjøp. For å få til dette, må det bygges en ladeinfrastruktur som dekker hele landet, og det
- 606 offentlige må bistå der markedet ikke gjør dette selv. Det bør gjøres særskilte unntak der det synes
- 607 rimelig og har minimal klimaeffekt, eksempelvis for veteranbilbruk.
- 608 • At Norge gjennomfører en storstilt satsing på utslippsfrie tog og en ambisiøs utbygging av togtilbudet
- 609 inkludert høyhastighetstog som koples på høyhastighetsnettet i Europa.
- 610 • Forbedre tilbudet og korte ned reisetiden på regionsbanene. Flere sovevogner, vogner tilpasset
- 611 pendlere, utbygging av full internettdekning og utbygging av allerede vedtatte jernbanestrekninger
- 612 som Ringeriksbanen er virkemidler som vil flytte reisende over til tog.
- 613 • Etablering av gode rammebetingelser og et målrettet virkemiddelapparat som legger til rette for
- 614 grønne og langsiktige investeringer i norsk skipsfart.

615 **Global klima- og miljøkamp**

616 Kampen for et effektivt og rettferdig grønt skifte er internasjonal solidaritet på sitt beste. De fattigste er de som

617 vil rammes først og hardest dersom skiftet ikke skjer med tilstrekkelig kraft og retning. Arbeiderpartiet bør

618 derfor gå i spissen for et taktskifte i Norges internasjonale innsats på området.

619 **Oslo Arbeiderparti vil:**

- 620 • At Norges statsminister og relevante fagstatsråder skal ha kampen mot klimaendringer og tap av natur
- 621 på topp 3 på sin internasjonale prioriteringsliste.
- 622 • At sikkerhetsrådsplassen brukes aktivt for å fremme økt forståelse for den trusselen klimaendringer og
- 623 tap av natur utgjør mot global sikkerhet og stabilitet.
- 624 • At Norges regjering jobber tett med EU for å bidra til at globale klima- og miljømål nås, inkludert
- 625 gjennom systematisk innstramning av EUs klimavotesystem og gjennom innføring av CO2-toll på
- 626 varer med høyt klimafotavtrykk som ikke har vært underlagt effektiv prising.
- 627 • At klima- og naturhensyn fremmes i handelspolitikken for å sikre at internasjonal handel ikke driver
- 628 klimaendringer og naturødeleggelser, eksempelvis gjennom tropisk avskoging.

- 629 • At Norge etablerer klimarelaterte bistandssatsinger (se beskrivelse i utenrikspolitisk uttalelse) som
630 prioriteres politisk og budsjettmessig: en ambisiøs og nyskapende satsing på fornybare og
631 energieffektive energisystemer i utviklingsland og framvoksende økonomier, og en videreføring,
632 revitalisering og styrking av regnskogssatsingen.
- 633 • Norge må jobbe for å få på plass en global avtale mot marin plastforsøpling, der produsentansvar er et
634 sentralt punkt.

635

636

637 4. Boligpolitikk

638

639 Gjenreis boligpolitikken

640 Trygt sted å bo til en overkommelig pris har gjennom tider vært viktig for Arbeiderpartiet. Hovedmålet er at alle
641 som ønsker det skal kunne eie egen bolig. Dagens boligmarked, med svært høye priser mange steder, gjør det
642 svært vanskelig for folk med vanlig inntekt å komme seg inn på boligmarkedet. Det at færre får kjøpt bolig når
643 voksenlivet starter bidrar til å øke forskjellene mellom folk - denne utviklingen må vi bidra til å snu.

644 Arbeiderpartiet ønsker en boligpolitikk som gjør det enklere for vanlige folk å komme på boligmarkedet. Dette
645 gjelder særlig førstegangskjøpere, enslige forsørgere og barnefamilier.

646 Sosial bærekraft står sentralt i vår boligpolitikk. Folk med vanlig inntekt må kunne bo i Oslo og andre
647 pressområder, uten å være nødt til å flytte ut når ens livssituasjon endrer seg. For å klare det må vi ha en jevn
648 høy takt i boligbyggingen, i tråd med befolkningsvekst og befolknings sammensetning, med varierte boligtyper
649 og boformer, for å skape gode bomiljøer, hvor det er plass til mennesker med ulike livssituasjon og økonomi.
650 Prinsippet er at en bolig skal være et hjem, og ikke et investeringsobjekt. Husbanken bør derfor styrkes som
651 virkemiddel for en mer rettferdig boligpolitikk.

652 Folk med vanlig inntekt må kunne ha råd til å kjøpe bolig i Oslo og andre pressområder. For å klare det må vi ha
653 fortsatt høyt tempo i boligbyggingen, og vi må skape bomiljøer med varierte boligtyper der det er plass til
654 mennesker med ulike livssituasjon og økonomi.

655 Kommunens plan- og byggesaksbehandling må bli mer effektiv. Økt digitalisering og bedre samarbeid på tvers
656 av mindre kommuner vil sikre bedre utnyttelse av kompetanse og ressurser. Plan- og bygningsloven bør til
657 enhver tid være anvendelig og tilpasset utfordringene i dagens samfunn, klimatilpasninger i planverket vil bli
658 avgjørende fremover.

659 Husbanken må få et samfunnsoppdrag der nye veier inn i boligmarkedet for å gi flere muligheter for vanlig folk
660 å bli eiere av egen bolig blir en del av Husbankens ansvar. Vi må unngå at boligpolitikken blir en ulikhetsmaskin.
661 De som eier har store fordeler av det, mens de som ikke eier kommer stadig lengre unna boligdrømmen.

662 Oslo Arbeiderparti vil slå fast mål for boligpolitikken:

- 663 • Gjeldsgraden ved inntreden i boligmarkedet må ned.
- 664 • De som leier og samtidig sparer til egen bolig må oppleve at drømmen om å eie egne bolig kommer
665 nærmere som følge av at de sparer og ikke forsvinner som følge av boligprisvekst og høye husleier.
- 666 • Vi må bruke politikk for å utjevne forskjeller også på boligmarkedet.

667 Eierlinja er under press av en voksende finansnæring. Kredittrevet boligprisvekst gjør det stadig vanskeligere
668 for folk å få nedbetalt boligen sin, noe som er en forutsetning for å være selveier. Vi er bekymret over den
669 stadig økende gjeldsgraden til norske husholdninger. De unge som kommer inn på boligmarkedet må binde opp
670 langt mer av fremtidige inntekter i boutgifter enn det vår voksgenerasjon har vært nødt til. Gjeldsgraden i
671 Norge må reduseres.

672 Finanstilsynet foreslo i høst å innføre en ny og strengere boliglånforskrift for å «motvirke oppbygningen av
673 gjeld i sårbare husholdninger». Kortsiktig konsekvens av innstramming i boliglånforskriften kan være at det blir
674 vanskeligere å få solgt boliger til verdivurderingen i en overgangsfase. Dette kan skape uro i boligmarkedet og
675 mulig utbyggere blir avventende og at det ikke bygges nok nye boliger i en periode. Langsiktig konsekvens av
676 innstramming i boliglånforskriften vil være at boligprisveksten dempes og flere får mulighet til å eie egen bolig.
677 Gjeldsgraden i norske husholdninger vil synke på sikt. Vi mener fleksibilitetskvoten utelukkende burde vært for
678 førstegangskjøpere med gode framtidsutsikter og folk som har egen inntekt men mangler egenkapital.

679 I Oslo øker antallet leiligheter der eier ikke planlegger å bo i boligen de kjøper. Andelen sekundærboliger har
680 økt de senere årene. Denne utviklingen er med å øke boligprisveksten. Oslo Ap ønsker ikke at boliger skal være
681 objekt for spekulasjon.

682 Tomter i pressområder som Oslo har hatt en formidabel prisøkning. Prisøkningen skyldes ikke tomteeiers
683 arbeid eller innsats alene men er en konsekvens av at fellesskapet gjennom politikk har gjort byer og tettsteder
684 til mere attraktive steder å bo og jobbe. Slik øker ulikhetene i samfunnet og er en utfordring vi som
685 sosialdemokrater må korrigere med politikk.

686 Bygg- og eiendomsbransjen er en skjult utslippskjempe. I dag regnes gjerne utslipp fordelt på industri, transport
687 og oppvarming av bygg. Dette reflekterer ikke det reelle fotavtrykket bransjen bidrar til gjennom materialer og
688 transport som bestilles, bygg som rives eller tilrettelegging i boliger og arbeidsplasser. Byggsektoren står f.eks.
689 for innkjøp av 40 prosent av materialressursene. Det blir en viktig oppgave å sikre at potensialet for
690 utslippskutt utløses både ved å gjøre sirkulærøkonomi i bygge og rehabiliteringsarbeid mer lønnsomt, men
691 også å stille forutsigbare krav til bransjen.

692
693

694 **Oslo Arbeiderparti ønsker**

695

696 **1. Å gjenreise Husbanken som boligpolitisk virkemiddel. Da må vi:**

- 697 ● Husbanken må få et samfunnsoppdrag der nye veier inn i boligmarkedet for å gi flere
- 698 muligheter for vanlig folk å bli eiere av egen bolig blir en del av Husbankens ansvar.
- 699 ● Øke bostøtten, men innrette den slik at det alltid vil lønne seg å jobbe.
- 700 ● Styrke bomiljøarbeidet og områdesatsingene. Stat, kommune og bydel skal styrkes.

701

702 **2. At flere får mulighet til å eie egen bolig. Da må vi:**

- 703 ● Styrke Husbankens utlånsramme til startlån for unge som ikke har økonomiske muskler.
- 704 ● Vurdere å fjerne rentefradraget for sekundærboliger og øke formuesverdien til 100 % for
- 705 sekundærboliger.
- 706 ● Arbeiderpartiet vil sette ned et ekspertutvalg som skal finne løsninger for å forhindre at
- 707 boliger er objekter for spekulasjon. Utvalget skal videre vurdere nye regulerende tiltak
- 708 overfor den voksende profesjonelle utleiesektoren.
- 709 ● Avskaffe BSU-ordningen og innføre en mer målretta og sosial ordning med støtte til kjøp av
- 710 første bolig.
- 711 ● Gi flere kommuner mulighet til hjelpe beboere i kommunale boliger til å kjøpe egen bolig ved
- 712 og for eksempel styrke ressursene på kommunenes boligkontor

713

714

715 **3. Å ivareta de som leier bolig. Da må vi:**

- 716 ● Bygge flere studentboliger
- 717 ● Styrke Husleieloven som forbrukerlov
- 718 ● Vurdere mulighetene for å innføre tidsbegrensede leiekontrakter som hovedregel i det
- 719 private markedet, med færre mulighet for utleier å fravike dette
- 720 ● Innføre et tilsynsorgan for det private utleiemarkedet

- Gjennomføre tiltak som hindrer hyblifisering herunder tiltak som forhindrer seksjonering av store boliger til mange bittesmå enheter.
 - Se på tiltak som kan hindre diskriminering på leiemarkedet
- 4. At det skal bygges flere boliger. Da må vi:**
- Sørge for tydeligere rammeverk mellom stat, kommune og utbygger for tilstrekkelig boligbygging. Plan- og bygningsloven må til enhver tid være anvendelig og tilpasset den tiden den skal fungere i.
 - Kommunens plan- og byggesaksbehandling må bli mer effektiv. Økt digitalisering og bedre samarbeid på tvers av mindre kommuner vil sikre bedre utnyttelse av kompetanse og ressurser
 - Styrke kommunenes regulerings- og byggesaksarbeid for å tilrettelegge for økt boligbygging og forutsigbare rammer for utbygger.
 - Gjennomgå alle områdeplaner i Oslo med mål om å levere planene raskere, samt vurdere behovet for alle områdeplaner som er planlagt.
 - Gjennomgå kravene Oslo kommune stiller, med mål om å få raskere saksbehandling. Krav som ikke er strengt nødvendige bør fjernes.
 - Gi kommunene incentiver til å kjøpe tomter der kommunene selv kan utvikle
 - for å øke kommunens boligforsyning feks gjennom rentekompensasjonsordninger fra staten
 - Gi kommunene mulighet til å kreve at en andel i alle boligprosjekter blir boliger flere har råd til gjennom endring i Plan- og bygningsloven (åpne for bruk av disposisjonsform i loven)
 - Opprettholde leilighetsnormen for indre by.
- 5. Å få ned klimagassutslippene i byggenæring. Da må vi:**
- Bruke offentlig innkjøpsmakt til å stille høye miljøkrav, og utfordre byggebransjen til å utvikle nye, smarte rehabiliterings- eller nybygg-løsninger, slik f.eks. Statsbygg og Oslo kommune gjør.
 - Utarbeide en nasjonal mal for klimagassutslippregnskap
 - Stille krav til bruk av materialer uten miljøgifter, tydeligere krav til energieffektivisering og stimulere til mer gjenvinning eller ombruk av byggematerialer.
 - Etterspørre kvalitet på byggematerialer som tåler påkjenning fra både normal bruk og forventede endringer i klimaet.
 - Bli bedre på gjenbruk av eksisterende bygningsmasse. Når industriområder og industribygg gjøres om til boligbygg, må det stilles krav om gjenbruk av bygninger heller enn å rive og bygge nytt.
 - Justere Teknisk forskrift og være pådriver for endring av EUs byggevareforordning slik at det blir enklere å rehabilitere og unngå riving .
 - Gi kommunene hjemmel i plan og bygningsloven til å kreve fossilfrie byggeplasser ved nye reguleringer.
 - Utarbeide en plan for hvordan man skal realisere 10 TWh energisparing i bygg innen 2030 fra dagens nivå på 80 TWh. Planen må inneholde en konkret nedtrappingsplan for energibruk og en 500 virkemiddelpakke med eksisterende og nye virkemidler for å realisere målet.
 - Enovas nåværende støtteordninger for yrkesbygg og boligblokker må videreføres, frem til en konkret nedtrappingsplan i bygg er utarbeidet og godkjent av Stortinget.

Et løft for kommunale boliger

En god bolig er fundamentet for et godt liv, og mestring på andre arenaer. Oslo skal stille opp for de som av ulike årsaker ikke klarer å skaffe seg egen bolig. Med over 11 000 boliger, hviler det et enormt ansvar på Oslo kommune både å forvalte boligene på en skikkelig måte, og å sørge for gode bomiljøer for beboerne.

Da det Arbeidepartiledede byrådet tok over styringen av Oslo i 2015, ble det brukt for lite penger på rehabilitering av kommunale boliger, og for mange boliger var samlet i bydelene i indre øst. Det Arbeiderpartiledede byrådet har mer enn tredoblet summene som brukes på rehabilitering til 380 millioner i 2021 for å øke standarden i boligene. Byrådet har i tillegg sørget for det er etablert et eget beboerråd i Boligbygg, for at beboernes perspektiv tas med i utviklingen av bomiljøet.

Samtidig er det viktig å kjøpe nye boliger. Både fordi kommunen skal spre de kommunale boligene til flere deler av byen, men også fordi behovet for kommunale boliger øker. Det skal brukes 1,6 mrd kroner på å kjøpe nye boliger de neste fire årene. Det er også bra at det nå kommer en behovsplan for kommunale boliger i et tiårsperspektiv for hvor vi skal kjøpe og bygge ulike typer boliger, og hvordan vi skal bruke de sosiale boligvirkemidlene kommunen har til rådighet.

Oslo Arbeiderparti mener satsningen bør økes for å sikre tilstrekkelig med boliger i Oslo

Byrådet har gjennomgått og ryddet opp i husleiefastsettelse og bostøtteordningene i de kommunale boligene i Oslo. I budsjettet for 2021 la byrådet fram, og bystyret vedtok en ny universell Oslobostøtte, som sikrer at *ingen* leietakere i ordinære kommunale boliger skal betale gjengs leie, samt en ny og forbedret kommunal bostøtte som sikrer at leietakerne får økt kjøpekraft når de øker sin inntekt.

Fortsatt er det langt til mål i den kommunale boligpolitikken. Køen er dessverre fortsatt langfor de som i dag har rett til kommunal bolig, samtidig som behovet for rehabilitering er stort. Vi ønsker å fortsette satsningen på å rehabilitere og vi vil jobbe aktivt for å øke antallet boliger, slik at flest mulig får de boligene de har krav på og trenger.

Fortsatt er det mye som må ryddes opp i etter flere tiår med borgerlige politikk, og det trengs sterkt samarbeid på tvers av bydelene, kommunen og staten for å få det til.

Oslo Arbeiderparti vil:

- At det anskaffes flere kommunale boliger i Oslo
- At nye kommunale boliger skaffes i delbydeler med lav andel kommunale boliger
- Ha en helhetlig gjennomgang av regelverket for tildeling av kommunale boliger, inkludert inntektsgrenser og rutiner for utkastelser
- Sørge for at leietakere i kommunale boliger får tilbud om oppfølging, individuell boplan med sikte på stabile boforhold for den enkelte
- Åpne for lengre leiekontrakter i kommunale boliger for barnefamilier, med mål om at flere barn i grunnskolealder kan fortsette på nærsolen
- At boforholdene til beboerne sikres gjennom likeverdige og helhetlige tjenester i bydelene.
- At flere beboere skal få økt kjøpekraft ved økt inntekt
- Igangsette forsøk med leie-til- eie-løsninger eller liknende i kommunale boliger i Oslo

5. Arbeidsliv

Vi treng ein ny og forsterka arbeidslivsmodell

Arbeidslivet den viktigaste arenaen for utjamning og økonomisk tryggleik. Arbeid gir inntekt til den enkelte og fellesskapet. Arbeid er grunnlag for mestring og deltaking, og har ein viktig sosial verdi for den enkelte. Arbeid for alle må derfor vera det overordna målet for den økonomiske politikken.

817 Føresetnaden for dette er at arbeidslivet er velordna, organisert og fritt for sosial dumping. Berre
818 aktiv politisk styring og eit organisert arbeidsliv kan sikra dette. Utviklinga i retning svekka
819 fagkompetanse i arbeidslivet må snuast. Det vil redusera behovet for overordna kontroll. Arbeidsfolk
820 vil bli meir sjølvstendige, og forskjellar mellom leing og yrkesarbeidarar blir mindre.

821 Det er behov for ei større opprydding i arbeidslivet, særleg i bygg- og anleggsbransjen og i
822 restaurantbransjen. Omfang av innleige er framleis for høgt, og fleire må bli tilsette fast. Innleige frå
823 bemanningsselskap må avgrensast.

824 Gjennom Oslo-modellen har Oslo kommune med byrådet i spissen, i samarbeid med organisasjonane
825 i arbeidslivet, lagt eit viktig grunnlag for eit seriøst og ryddig arbeidsliv. Oslo kommune, landets nest
826 største byggherre og innkjøpar, brukar innkjøpsmakta si til å stille strenge krav til bedriftene som
827 leverer til kommunen. Strenge krav om skikkelege arbeidsvilkår og bekjemping av kriminalitet,
828 kombinert med gode kontrollmekanismer gjer Oslomodellen til eit effektivt verktøy for å gjenskapa
829 eit anstendig arbeidsliv i sektorar der dette var i ferd med å gå tapt. Dette skapar også etterspørsel
830 etter fagarbeidarar og lærlingar som gjer det meir attraktivt å søkja seg til yrkesfag. Vi ser at
831 omfanget av lærekontrakter, krav om innbetaling av lønn over bankkonto, krav til lønns- og
832 arbeidsvilkår, krav om fagarbeidarar, krav om å kunne beherska norsk m.m. er blitt normen for dei
833 bedrifter kommunen inngår avtale med.

834 **Oslo Arbeiderparti vil:**

835 - Oslo-modellen må danna grunnlaget for nasjonale seriøsitetskrav for offentlege anbod
836 og kontraktar, men tilpassa lokale forhold, og må også omfatta fleire bransjar enn i dag.

837 Utover dette må særleg følgjande tiltak gjennomførast for å få eit meir rettferdig og seriøst arbeidsliv
838 med større grad av fagorganisering og tariffdekning:

839 - Ansvarlege statlege etatar og tilsyn må bli betydeleg styrka for å kunne følgja opp
840 arbeidslivskriminalitet betre og meir gjennomgripande.

841 - Tillitsvalde må få styrka sin posisjon i bedriftene når det gjeld å avtale arbeidstid utover
842 arbeidsmiljølova sin hovudregel.

843 - Utanlandske arbeidstakarar må få sterkare opplæring i norsk språk og arbeidslivskultur.

844 - Styrka retten og muligheita for etter- og vidareutdanning, herunder utvida og styrka
845 bransjeprogram.

846 - Gjennomføra ei tillitsreform i offentlig sektor som gjer at dei tilsette kan arbeida meir
847 sjølvstendig utan overordna detaljstyring av arbeidet.

848 - Dobla fagforeiningsfrådraget i inntektsskatten for å få fleire til å fagorganisere seg.

849 - Lovfesta at opptente feriepengar til dei tilsette jamleg blir sette inn på eigen konto, og at
850 dagpengar igjen skal gje grunnlag for feriepengar.

851 - Som ein del av trepartssamarbeidet gjennomgå og styrka krava til forsvarleg
852 arbeidsmiljø ved bruk av heimekontor, og det skal vera eit alternativ som berre skal
853 kunne nyttast som supplement til ein hovedarbeidsplass.

854 - Skjerpa arbeidet og tiltaka mot diskriminering i arbeidslivet, herunder oppretta eit
855 partssamansett utval som skal følgje opp pålegga i likestillings- og diskrimineringslova.

856 - Ratifisera ILO-konvensjon 190 om avskaffing av vald og trakassering i arbeidslivet, og vera
857 ein pådrivar overfor andre land for å ratifisera konvensjonen.

858 - Arbeida for eit meir inkluderande arbeidsliv gjennom å sikra mangfaldskompetanse
859 mellom dei som skal tilsetja arbeidstakarar.

860 - Saman med partane i arbeidslivet styrkja kompetanse for å førebyggja og bekjempe
861 rasisme og diskriminering i arbeidslivet.

862 - Føreta ein gjennomgang av erfaringane med unntaket i arbeidsmiljølova paragraf 10 når
863 det gjeld flygande personell, for å styrke sikkerheita. Bruka lov om offentlege innkjøp
864 aktivt for å sikra betryggande arbeidsvilkår for personell innan fly- og
865 helikoptertrafikken.

866 - Avvikla dagens au pair-ordning og erstatta den med ei reell kulturutvekslingsordning for
867 ungdom som også inngår i yrkesopplæring.

868 - Styrke retten til heiltid og styrke fortrinnsretten til auka stilling i arbeidsmiljølova ved å
869 heve terskelen for kva som utgjer «vesentlige ulemper» og innføre ein prioritetsregel
870 mellom fortrinnsberettiga i lova.

871 - Grenseskillet mellom arbeidstid og fritid har blitt ennå mer aktuelt med bakgrunn i
872 korona og digitalisering med stor bruk av hjemmekontor. Det må derfor settes ned et
873 offentlig utvalg med sterk representasjon fra partene i arbeidslivet som gjennomgår
874 erfaringene med dagens arbeidsmiljølovgiving og som skal vurdere og foreslå strengere
875 reguleringer for å styrke arbeidstakernes vern.

876 Store deler av handelsnæringa og deler av utelivsbransjen og hotellnæringa er organisert gjennom
877 franchisekontrakter. Måten dette blir gjort på pulveriserer arbeidsgjevar- og ledaransvaret, svekker
878 både francisedrivers styringsrett og arbeidstakarane sin forhandlingsrett, og reduserer mulighetene
879 for å driva fagforeningsvirksomheit med reelle lokale forhandlingar.

880 - Styrke lovverket slik at frachisemodellen blir sterkare regulert, blant anna for å kunne ha
881 reelle partsforhold på bedrifter som er organisert som franchise.

882

883 Koronaen med påfølgjande nedstenging har ramma deler av arbeidslivet betydeleg. Særleg har Oslo
884 fått merka det sterkt der det no er over 35 000 registrerte arbeidsledige. Aldri i nyare tid har
885 situasjonen vore meir utfordrande. Den sosiale dimensjonen er langt meir alvorleg enn mange er klar
886 over. I stor grad er det folk med låg inntekt og låg formell kompetanse som har blitt ramma sterkast
887 av forverringa på arbeidsmarknaden. Utfordringane var store før koronautbrotet, og dei vil truleg
888 vera klart større også etter at smitten er slått ned.

889 Deler av innvandrarbefolkninga har låg sysselsetting og slit med å koma i arbeid. Koronaen har
890 forsterka dette. Arbeidsmarknadspolitikken og fagopplæring må styrkjast med særleg vekt å få fleire
891 med innvandrarbakgrunn i arbeid. Personar med innvandrarbakgrunn er underrepresenterte særleg i
892 leiande stillingar. Det må arbeidast meir for å sikra auka mangfald i leiarstillingar både i privat og
893 offentlig sektor.

894 Arbeid til alle blir vår fremste oppgåve framover, og den må løysast samtidig med
895 klimautfordringane. Petroleumsaktiviteten må gradvis avta. Det vil krevja ei grønn omstilling med
896 sterkare vekt på fornybare energikjelder, og med auka vekt på resirkulæring og gjenbruk. Det må skje
897 betydelege utsleppsreduksjonar i transportsektoren, der ein større andel av godstransporten må skje
898 ved hjelp av tog og utsleppsfri sjøtransport. Kriser fører samfunnet inn i omstilling og fornying, og det
899 kjem til å skje denne gangen også. Det er avgjerande at vi brukar politiske vekemiddel til å styre

- 900 omstillinga i ei sosial retning og mot eit seriøst og organisert arbeidsliv. - Det må skje no også.
901 Omstillinga må også føra til eit meir seriøst og organisert arbeidsliv.
- 902 Oppdrettsnæringa er og blir ei viktig næring i framtida med mange arbeidsplassar og inntekter for
903 landet. Lokalsamfunn og fellesskapet må få ein rettferdig del av verdiane som blir skapt. Det skjer ein
904 konsentrasjon av eigarskapen i næringa. For å motverka for sterk konsentrasjon og eigarmakt, bør
905 staten gradvis kjøpa seg inn som eigarar i næringa. Innføring av grunnrenteskatt må vurderast.
- 906 Oslo kommune, bydelane inkludert, gjer mykje for å hindra smitte og for å halda folk i arbeid. Men
907 Oslo vil ikkje kunna klara denne jobben åleine. Det vil krevjast betydelege tiltak med støtte frå staten,
908 truleg i fleire år framover.
- 909 **Oslo Arbeiderparti meiner** følgjande tiltak vil vera nødvendige framover for å sikra og skapa nye
910 arbeidsplassar:
- 911 - Det er behov for fleire sysselsette i barnehagar, i skolen og i eldreomsorga. Kommunane kan
912 også sysselsetja fleire innanfor vedlikehald og i mange av dei tekniske tenestene.
913 Kommuneøkonomien må derfor styrkjast og midlar må bli øyremerka til bydelar og område med
914 høg arbeidsløyse.
- 915 - Staten må i større grad enn til no leggja til rette for grønn omstilling i næringslivet, både
916 gjennom krav i offentleg anbod, innretting på skattar og avgifter som fremmer sirkulærøkonomi
917 og miljøvenlege løysingar, og gjennom ulike støttetiltak.
- 918 - Store deler av privat sektor har lidd mest under korona med stor arbeidsløyse, særleg i
919 mange deler av tenestesektoren. Det meste av desse arbeidsplassane vil det vera behov for etter
920 koronaen. Det må fellesskapet leggja til rette for gjennom støtteordningar og regulering med
921 sikte på å styrkja kompetanse og seriøsitet.
- 922 - Bedrifter som møter nedstenging må vektleggja situasjonen til å styrkja kompetansen
923 gjennom tiltak for bedriftsintern opplæring og andre opplæringstiltak med støtte frå det
924 offentlege.
- 925 - Styrkja NAV som arbeidsformidlar, og styrkja oppfølgingstenesta for å gi eit betre tilbod til
926 ungdom/unge vaksne som fell ut av arbeidslivet.
- 927 - Setja i gang med forsøksordningar for anonyme jobbsøknader med mål om å redusera
928 diskriminering.
- 929 - Statlege arbeidsplassar må behaldast i Oslo

930
931

932 6. Antirasisme

933 Den sosialdemokratiske bevegelsen er tuftet på ideen om at alle mennesker er like mye verdt og har
934 rett til de samme mulighetene. Mange opplever diskriminering, rasisme og hat i arbeidslivet, skole,
935 idretten, utelivet, på gaten og i sosiale medier. Unge som vaksne i dag mangler kunnskap og åpenhet
936 til å kunne snakke om rasisme. (Og arbeidsplasser mangler gode verktøy og system for å følge opp
937 diskriminering.) Mange møter en vegg og byråkrati når de melder fra om rasisme. Møteplasser og
938 sterkere fellesskap der ulike mennesker møtes, blir kjent og forstår hverandre er viktig for ethvert

939 samfunn. Eksempler på dette er barnehage, fellesskolen og AKS og andre arenaer som kultur, idrett og
940 frivillighet.

941

942 Vi har en kompetent politistyrke, som har høy tillit blant innbyggerne. Likevel forekommer etnisk
943 profilering blant norsk politi. Ungdommer og unge voksne med minoritetsbakgrunn opplever å bli
944 stoppet av politiet oftere enn andre. Et tiltak for å forhindre at politiet ikke stopper folk på bakgrunn
945 av etnisitet, fordommer eller rasisme er en kvitteringsordning. Denne ordningen vil ta utgangspunkt i
946 at politiet må registrere hvem de stopper, hvor og hva slags kontroll det er. Et slikt system vil bidra til
947 at politiet ikke foretar vilkårlige kontroller. Dette vil gjøre det enklere for innbyggerne som blir
948 stoppet å kunne følge det opp videre. Videre er det viktig at det satses på økt mangfoldskompetanse
949 i politiet, samt at det sikres at de får flere ressurser til å bekjempe hatkriminalitet.

950

951 Vi må ta en aktiv og ledende rolle i den antirasistiske kampen. Det er i tråd med våre verdier, og de
952 kampene vi har kjempet opp gjennom historien. Antirasisme må ligge til grunn når vi utvikler vår
953 politikk og foreslår tiltak, på den måten kan vi bekjempe diskriminering, rasisme og hat raskere.

954

955 **Oslo Arbeiderparti vil:**

956

- 957 • Opprettholde og tydeliggjøre rasismeparagrafen.
- 958 • Sørge for at tilliten til politi og rettsvesen er høy i befolkningen, ved å jobbe aktivt med
959 rekruttering og kompetanse.
- 960 • Jobbe mot etnisk profilering og jobbe for at politiet utfører kontroller av utlendinger og
961 nordmenn med ikke-norsk etnisk opprinnelse på en god måte. Vi vil prøve ut en
962 kvitteringsordning, som kan gi oss mer kunnskap om praktisering, bruk og forebygging.
- 963 • Styrke undervisningen om rasisme og hets, herunder netthets i lærer- og politiutdanningen.
- 964 • Jobbe for å få en adresse for rapportering og melding av opplevd rasisme, med bedre
965 tilgjengelighet.
- 966 • Skjerpe loven for diskriminering i utelivet for eksempel ved å enklere frata utesteder
967 skjenkebevillingen på bakgrunn av diskriminering ved å blant annet øke antall kontroller for å
968 avdekke utelivsdiskriminering.
- 969 • Skape kultur for alle. Vi trenger flere og sterkere ordninger som fremmer mangfold i
970 kultursektoren.
- 971 • Styrke undervisningen om rasisme, stigmatiserende holdninger og hets, herunder netthets,
972 både på grunnskolen og videregående
- 973 • Opprette flere hatkrimgrupper i politiet og øke bemanningen mot hatkriminalitet kraftig. At
974 kommuner skal få ressurser til å tilby kurs om rasisme og strukturell rasisme for ansatte i
975 kommunen.
- 976 • Opprette nasjonalt referansebibliotek i Oslo for antirasistisk litteratur.
- 977 • Øke statsstøtten til antirasistiske organisasjoner
- 978 • At det skal nedsettes en ny ytringsfrihetskommisjon som ser på netthets og formidleransvar
- 979 • Innføre en lov som ansvarliggjør formidlere av netthets
- 980 • Øremerke ressurser og midler til handlingsplan om rasisme og sikre kunnskapsgrunnlag og
981 involvering av minoriteter til arbeidet med denne handlingsplanen

- Jobbe for mer mangfold og representativitet i alle institusjoner og organisasjoner. Tersklene må fjernes, flerkulturell kompetanse må sikres og enhver institusjon med makt bør ha en egen plan for hvordan dette skal gjøres.

7. Uttalelse om innvandring

Flertallsinnstilling: Siri Gåsemyr Staalesen, Line Tresselt, Øyvind Vasaasen, Vegard Grøslie Wennesland, Norvald Mo

Det var en viktig milepæl da landsmøtet i 2019 vedtok et enstemmig migrasjonsmanifest. Vi klarte å forene ulike stemmer internt i partiet som tidligere har stått et stykke fra hverandre.

Bakgrunnen for enigheten om en ny retning for migrasjonspolitikken var en felles erkjennelse av at dagens asylsystem i praksis har flere inhumane, urettferdige og lite bærekraftige konsekvenser.

Blant de viktigste grepene for en ny og mer rettferdig migrasjonspolitikk var en dreining i retning av å motta flere kvoteflyktninger gjennom FN og færre asylsøknader på grensen, større forutsigbarhet for kommunene i hvor mange personer de skal bosette over tid, og en styrking det internasjonale samarbeidet for å sikre bedre håndtering av migrasjonsutfordringene. Det ble også vedtatt å styrke innsatsen for flyktninger i nærområdene blant annet ved å opprette en solidaritetspott på utviklingsbudsjettet på minimum 5 milliarder.

Solidaritetspotten skal gå til å bedre forholdene for mennesker på flukt, og gi fattige land som mottar mange flyktninger mulighet til å ivareta flyktningenes langsiktige behov.

Oslo Arbeiderparti ønsker en politikk hvor Norge tar vårt ansvar for mennesker på flukt, samtidig som vi bevarer velferdsstaten og sikrer en god integrering. Vår politikk skal bygge på grunnleggende sosialdemokratiske verdier og internasjonale forpliktelser. Vi vil føre en politikk som samler - ikke en som splitter.

Barn på flukt er en særlig utsatt gruppe. Norge skal være en pådriver for at rettigheter for barn på flukt ivaretas. Oslo Arbeiderparti vil ha en asylpolitikk der barnets beste vektlegges særlig tungt og hvor man begrenser bruken av midlertidig opphold. Ingen skal unødvendig få livet satt på vent, spesielt ikke barn.

Vi har allerede et lovverk som skal sikre at barnets beste skal være et grunnleggende hensyn i alle saker som berører barn. Det har likevel de siste årene gjentatte ganger blitt rettet kritisk søkelys mot utlendingsforvaltningens praksis knyttet til barnets beste-vurderinger.

Vi har også sett eksempler i media på saker hvor det kan være vanskelig for utenforstående å forstå hvorfor utlendingsmyndighetene har falt ned på den avgjørelsen de har gjort. Et eksempel på dette er forskjellsbehandlingen av Mustafa Hasan og hans bror, der to tilsynelatende veldig like saker hvor de samme innvandringsregulerende hensynene gjør seg gjeldende, får ulikt utfall.

Saker som omhandler lengeventende barn er ofte komplekse og krevende å vurdere, blant annet når det er snakk om avveininger mellom hva som er barnets beste og ulike innvandringsregulerende hensyn. Utlendingsforvaltningen må ofte utøve betydelig skjønn i disse sakene.

Loven stiller likevel klare krav til utlendingsmyndighetens plikt til å alltid gjøre en individuell vurdering av barnets beste, og til å begrunne sine vedtak. Dette er avgjørende for å sikre likebehandling og forutsigbarhet i utlendingsforvaltningen.

1022 I 2020 besluttet regjeringen at overføringsflyktninger som er lesbiske, homofile, bifile eller transpersoner skal
 1023 prioriteres både som gruppe og som individ ved uttak av overføringsflyktninger. Dette er en beslutning Oslo
 1024 Arbeiderparti støtter helhjertet.

1025 Retten til familieliv for flyktninger er vernet av den Europeiske menneskerettighetskonvensjonen (EMK). Når vi
 1026 da har et regelverk som krever dokumentert ekteskap, to års samboerskap eller felles barn i
 1027 familiegjennforeningssaker, forskjellsbehandler det lesbiske og homofile. Flertallet av LHBT+-flyktninger som får
 1028 oppholdstillatelse i Norge kommer fra land hvor det er forbudt for likekjønnede par å inngå ekteskap.

1029 Ifølge Likestillingsombudet har det i de færreste sakene som er behandlet av UDI, blitt tatt hensyn til seksuell
 1030 orientering, og de henvises til familieetablering. Ved familieetablering gjøres det ikke unntak fra
 1031 underholdskravet, altså spesifikke krav til inntekt, og dermed stiller skeive flyktninger dårligere.

1032 Likestillingsombudet påpeker også at det i praksis medfører vesentlige utfordringer for LHBT+-flyktninger å
 1033 oppfylle kravet om samboerskap i minst to år. Dette innebærer at personer i denne gruppen ikke har en reell
 1034 mulighet til å oppfylle lovens vilkår for familiegjennforening. Dette gjelder ikke minst for personer som har vært
 1035 på flukt før ankomst til Norge.

1036 Et grunnvilkår for å få permanent opphold på grunnlag av familiegjennforening med ektefelle og barn, er at man
 1037 forblir gift og bor sammen i minst tre år etter at man kommer til Norge. I loven finnes det riktignok et unntak
 1038 for dette, dersom man blir utsatt for drapsforsøk eller grov mishandling, men terskelen her er veldig høy. JURK
 1039 har for eksempel rapportert om tilfeller hvor kvinner blir voldtatt av ektemannen, men at dette blir regnet som
 1040 et "engangstilfelle", og ikke mishandling. Det er en situasjon Oslo Arbeiderparti ikke kan stå inne for, og vi vil
 1041 derfor gjøre det lettere å skille seg som familiegjennforent.

1042

1043 Oslo Arbeiderparti vil:

- 1044 • At reglene for familiegjennforening må endres og praktiseres slik at diskriminerende lovgivning i
- 1045 flyktningens hjemland ikke blir hinder for familiegjennforening når en er gitt oppholdstillatelse i Norge.
- 1046 Unntak fra dokumentasjonskravet for flyktninger som kommer fra land der likekjønnet samliv ikke kan
- 1047 praktiseres bør fastsettes i utlendingsforskriften.
- 1048 • Ha en gjennomgang av utlendingsmyndighetenes praksis når det gjelder vurderinger av barnets beste i
- 1049 utlendingssaker
- 1050 • At terskelen for å få unntak fra kravet om å bo sammen i tre år med personen du er blitt
- 1051 familiegjennforent med skal bli lavere i saker der det er vold eller mishandling
- 1052 • At det må legges betydelige ressurser i å finne igjen alle de mindreårige asylsøkerne som forsvinner fra
- 1053 mottak.

1054

1055 **Mindretallsinnstilling:** Maria Qureshi, Zaineb Al-Samarai, Farukh Qureshi

1056 **En mindre midlertidig, mer rettferdig asylpolitikk**

1057 De siste månedene har mange engasjert seg i saken til Mustafa Hasan. Han skal, etter å ha bodd i Norge nesten
 1058 hele livet, sendes ut av landet, fordi UNE mener at innvandringsregulerende hensyn veier tyngre enn hans
 1059 tilknytning til Norge. Dette er usolidarisk, urettferdig asylpolitikk, og den rammer flere enn bare Mustafa. I
 1060 2019 var det 124 barn som hadde bodd i Norge i mer enn tre år, som likevel har fått utreiseplikt. 31 av dem har
 1061 bodd her i mer enn fem år.

1062 En annen gruppe barn som ofte får midlertidig opphold, er de enslige mindreårige asylsøkerne. De får typisk bli
 1063 i Norge til de er 18 år, før de ofte henvises til internflukt, som betyr at de sendes til en annen del av hjemlandet
 1064 enn den de egentlig kommer fra. Denne praksisen er Norge blitt sterkt kritisert av FN for, og den er også et
 1065 resultat av politikk: i 2016 endret man loven, og det gjorde at mange flere enslige mindreårige asylsøkere får
 1066 midlertidig opphold.

1067 Å ha midlertidig opphold er en stor psykisk belastning i seg selv, og den er spesielt stor for barn. Dette
1068 illustreres ved at det hvert år forsvinner flere titalls barn fra norske asylmottak, uten at man finner ut av hvor
1069 de blir av. Situasjonen for de mindreårige med midlertidig opphold er rett og slett helt uholdbar, og den må
1070 endres nå. Enslige mindreårige asylsøkere må for det første være vernet mot internflukt, og de må for de andre
1071 få et større hjelpeapparat. Oslo Arbeiderparti vil gi barna mer tilgang på psykisk helsehjelp, og gi barnevernet
1072 ansvar for å følge dem opp.

1073 Oslo Arbeiderparti vil ha en asylpolitikk der det barnets beste vektlegges tyngst, og hvor man begrenser bruken
1074 av midlertidig opphold. Ingen skal unødvendig få livet satt på vent, spesielt ikke barn. Og hvertfall ikke med
1075 "innvandringsregulerende hensyn" som viktigste argument. En slik inhuman politikk kan Oslo Arbeiderparti
1076 aldri akseptere.

1077 Oslo Arbeiderparti vil:

- 1078 · ha en granskning av UNEs praksis i alle saker med lengeværende asylbarn
- 1079 · at hensynet til barnet og dets tilknytning til Norge må veies tyngre enn innvandringsregulerende
1080 hensyn
- 1081 · at Norge skal rette seg etter kritikken fra FN, og gi enslige mindreårige asylsøkere den samme graden
1082 av omsorg som barnevernsbarn har
- 1083 · at det må legges betydelige ressurser i å finne igjen alle de mindreårige asylsøkerne som forsvinner
1084 fra mottak
- 1085 · at enslige mindreårige asylsøkere ikke skal henvises til internflukt dersom de har beskyttelsesbehov

1086 Oslo Arbeiderparti vil heller ikke gi personer med subsidiært beskyttelsesbehov midlertidig opphold, men heller
1087 likestille dem med konvensjonsflyktninger. De to gruppene har ifølge UNHCR like stort behov for beskyttelse,
1088 hvilket de også med stor sannsynlighet vil trenge like lenge. Å gi en sårbar gruppe mennesker en unødvendig
1089 midlertidighet, når de typisk vil måtte bli her veldig lenge likevel, er inhuman asylpolitikk, som AUF i Oslo ikke
1090 ønsker. Vi vil ikke ha noe A- og B-lag i asylpolitikken, og vi sier derfor nei til midlertidig opphold for enda en
1091 gruppe.

1092 En annen form for midlertidighet i asylsystemet, rammer dem som av ulike grunner ikke kan identifisere seg
1093 med pass eller andre dokumenter. Denne gruppa gis typisk midlertidig opphold i ett år av gangen, hvilket for
1094 det første er en enorm psykisk belastning, og for det andre gjør et normalt liv veldig vanskelig. Å ikke kunne
1095 legitimere seg gjør det blant annet vanskelig å få tilgang på offentlige tjenester, og man får heller ikke Bank-ID.
1096 Ifølge organisasjoner som jobber tett på disse menneskene, rammes de 300 barna i denne situasjonen ekstra
1097 hardt.

1098 Intensjonen bak denne politikken er å gi et insentiv til å avklare egen identitet ved å skaffe seg pass eller
1099 lignende legitimasjon fra hjemlandet. Det er imidlertid lettere sagt enn gjort, og i mange tilfeller er det
1100 tilnærma umulig. Pass fra enkelte land er for eksempel ikke gyldige i Norge, fordi landet har en svak
1101 sentralkraft, mens det i andre land er vanskelig å få dokumentene uten å møte opp fysisk. Dette systemet er
1102 derfor grunnleggende urettferdig, og det bør derfor være nok å kunne sannsynliggjøre egen identitet, når man
1103 uansett har fått opphold på humanitært grunnlag.

1104 Oslo Arbeiderparti vil:

- 1105 · følge UNHCRs råd om å ikke forskjellsbehandle konvensjonsflyktninger og personer med subsidiært
1106 beskyttelsesbehov, inkludert når det gjelder retten til familieforening
- 1107 · at det å sannsynliggjøre egen identitet skal holde til å få permanent opphold når personene har
1108 forsøkt det de kan for å skaffe gyldige dokumenter

1109 Et grunnvilkår for å få permanent opphold på grunnlag av familiegjennforening med ektefelle og barn, er at man
1110 forblir gift og bor sammen i minst tre år etter at man kommer til Norge. I loven finnes det riktignok et unntak
1111 for dette, dersom man blir utsatt for drapsforsøk eller grov mishandling, men terskelen her er veldig høy. JURK
1112 har for eksempel rapportert om tilfeller hvor kvinner blir voldtatt av ektemannen, men at dette blir regnet som
1113 et "engangstilfelle", og ikke mishandling. Det er en situasjon Oslo Arbeiderparti ikke kan stå inne for, og vi vil
1114 derfor gjøre det lettere å skille seg som familiegjennforent.

1115 Oslo Arbeiderparti vil:

1116 · at terskelen for å få unntak fra kravet om å bo sammen i tre år med personen du er blitt
1117 familiegjennforent med skal bli lavere i saker der det er vold eller mishandling

1118

1119

1120 8. Andre forslag

1121

1122 En ny start for Oslohelse

1123

1124 I over ett år har Oslo, Norge og verden vært preget av koronapandemien. Folks helse, arbeid,
1125 trygghet og hverdag har blitt rammet. De mest sårbare og utsatte blant oss betaler fortsatt den
1126 høyeste prisen. Pandemien rammer ulikt, og smitten følger de sosiale skillene i byen vår.

1127 Oslo Arbeiderparti vil gå foran og bidra til at koronapandemien ikke ender opp med å skape nye
1128 helsekriser. Nedstengning av samfunnet har gått sterkest ut over de i samfunnet som alt bærer den
1129 tyngste børen. Norske kommuner har måttet bære en stor byr, uten forsikringer om økonomisk
1130 kompensasjon. Næringslivet, og bransje etter bransje, har opplevd sviktende omsetning,
1131 permitteringer og avvikling av drift. Arbeid og helse henger uløselig sammen, og å miste jobben kan
1132 være en stor helsebelastning.

1133

1134 Oslo Arbeiderparti vil:

1135 - Avholde et representantskapsmøte om utfordringer Oslo vil stå overfor etter koronaen, her vil helse
1136 og arbeid ha en naturlig plass.

1137

1138

1139 Generasjonsskatt – En rettferdig skatt

1140

1141 Forskjellene i Norge øker for hvert eneste år og ulikheten mellom formue er på nivå med
1142 Storbritannia. En SSB studie fra 2018 viste at den rikeste prosenten i Norge eier 25% av all
1143 formue og majoriteten av Norges rikeste mennesker har arvet formuen. Det er
1144 grunnleggende urettferdig at noen kan arve seg til en bedre posisjon i livet. Når noen få arver
1145 veldig mye penger konsentreres makt over ressurser til en liten elite i samfunnet. En av de
1146 mest effektive metodene for å bekjempe ulikhet i samfunnet er å innføre en
1147 generasjonsskatt, altså skatt på arv.

1148

1149 En generasjonsskatt er en rettferdig skatt siden den treffer de som har mest ressurser. Skatt
1150 på arv bidrar til at forskjeller ikke forsterkes gjennom generasjoner og at formuer ikke samles
1151 på få hender. I tillegg vil en generasjonsskatt være med på å bevare et prinsipp i det norske
1152 samfunnet - man bidrar etter evne. Over tid har vi sett et skifte i skatt fra kapital over til
1153 arbeid. Dette er ikke en rettferdig omfordeling av ressursene. At man ikke skal betale skatt
1154 om man arver ti millioner fra familien, mens man betaler skatt når man jobber hardt er stikk i
1155 strid med arbeidslinja og prinsippet om at det skal lønne seg å jobbe.

1156

1157 I en tid hvor veksten i formuer er større enn lønnsveksten og kapitalen i samfunnet samler

1158 seg på få hender må Arbeiderpartiet presentere en politikk som omfordeler. Det er et
 1159 sosialdemokratisk prinsipp at alle skal ha like muligheter i livet. En generasjonsskatt legger til
 1160 rette for dette. Oslo Arbeiderparti tar ulikhetene i samfunnet på alvor og en skatt på arv vil
 1161 bidra til rettferdig omfordeling av ressursene i samfunnet.

1162

1163 *Oslo Arbeiderparti vil*

- 1164 • Vurdere å innføre generasjonsskatt på arv, og legge til grunn et bunnfradrag, og
- 1165 sørge for at generasjonsskatten ikke inneholder for mange unntak

1166

1167

1168

1169

1170

1171 Årsmøtehefte 3

1172

1173 1.1.1 Anses ivaretatt i uttalelsen om likestilling

1174 1.1.2 Anses ivaretatt i uttalelsen om likestilling

1175 1.1.3 Anses ivaretatt i uttalelsen om likestilling

1176 1.1.4 Anses ivaretatt i uttalelsen om likestilling

1177 1.1.5 Anses ivaretatt i uttalelsen om likestilling

1178 1.1.6 Anses ivaretatt i uttalelsen om likestilling

1179 1.1.7 Anses ivaretatt i uttalelsen om likestilling

1180 1.1.8 Anses ivaretatt i uttalelsen om likestilling

1181 1.2.4 Vedtas

1182 1.2.5 Forslaget avvises

1183 1.2.6 Anses ivaretatt i uttalelsen om likestilling

1184 1.3.1 Anses ivaretatt i uttalelsen om arbeidsliv

1185 1.3.3 Anses ivaretatt i uttalelsen om arbeidsliv

1186 1.3.4 Anses ivaretatt i uttalelsen om arbeidsliv

1187 1.3.5 Anses ivaretatt i uttalelsen om arbeidsliv

1188 1.3.8 Anses ivaretatt i uttalelsen om arbeidsliv

1189 1.3.9 Anses ivaretatt i uttalelsen om Grønn, effektiv og rettferdig klimaomstilling

1190 1.3.10 Anses ivaretatt i uttalelsen om Grønn, effektiv og rettferdig klimaomstilling og i

1191 uttalelsen om arbeidsliv

1192 1.3.11 Anses ivaretatt i uttalelsen om Grønn, effektiv og rettferdig klimaomstilling

1193 1.3.12 Anses ivaretatt i uttalelsen om Grønn, effektiv og rettferdig klimaomstilling

1194 1.3.13 Anses ivaretatt i uttalelsen om Grønn, effektiv og rettferdig klimaomstilling

1195 1.3.14 Anses ivaretatt i uttalelsen om Grønn, effektiv og rettferdig klimaomstilling

1196 1.3.15 Anses ivaretatt i uttalelsen om Grønn, effektiv og rettferdig klimaomstilling

1197 1.3.16 Anses ivaretatt i uttalelsen om Grønn, effektiv og rettferdig klimaomstilling

1198 1.3.17 Anses ivaretatt i uttalelsen om Grønn, effektiv og rettferdig klimaomstilling og i

1199 uttalelsen om arbeidsliv

1200 1.3.18 Anses ivaretatt i uttalelsen om Grønn, effektiv og rettferdig klimaomstilling og i

1201 uttalelsen om arbeidsliv

1202 1.3.19 Anses ivaretatt i uttalelsen om Grønn, effektiv og rettferdig klimaomstilling og i

1203 uttalelsen om arbeidsliv

1204 1.5.1 Anses ivaretatt i uttalelsen om Internasjonalt og forsvar

1205 1.5.2 Anses ivaretatt i uttalelsen om Internasjonalt og forsvar

1206 1.5.3 Anses ivaretatt i uttalelsen om Internasjonalt og forsvar

1207 1.5.4 Anses ivaretatt i uttalelsen om Internasjonalt og forsvar

1208 1.5.5 Anses ivaretatt i uttalelsen om Internasjonalt og forsvar

1209 1.7.1 Anses ivaretatt i uttalelsen om boligpolitikk

1210 1.7.2 Anses ivaretatt i uttalelsen om boligpolitikk

1211 1.8.5 Avvises

1212 1.8.7 Anses ivaretatt i uttalelsen om innvandring

1213 1.8.8 Avvises

1214 1.8.9 Delvis ivaretatt i redaksjonskomiteens forslag

1215

1216	Årsmøtehefte 4	
1217		
1218	2.5.1.	Oversendes stortingsgruppa
1219	2.5.2.	Oversendes bystyregruppa
1220	2.5.3.	Oversendes stortingsgruppa
1221	2.5.5	Oversendes stortingsgruppa
1222	2.5.6.	Oversendes stortingsgruppa
1223	2.6.1	Anses ivaretatt i uttalelsen om innvandring
1224	2.6.2.	Behandlet i redaksjonskomiteen for oslosaker
1225	2.7.4.	Oversendes stortingsgruppa
1226	2.9.2.	Anses ivaretatt i uttalelsen om internasjonalt og forsvar
1227	2.9.3.	Oversendes stortingsgruppa
1228	2.9.4.	Vedtas
1229	2.9.5.	Anses ivaretatt i uttalelsen om arbeidsliv og uttalelsen Grønn, effektiv og rettferdig klimaomstilling
1230		
1231	2.10.1.	Anses ivaretatt i redaksjonskomiteens forslag nr 8
1232	2.10.2.	Anses ivaretatt i uttalelsen Grønn, effektiv og rettferdig klimaomstilling
1233	2.10.3.	Anses ivaretatt i uttalelsen om internasjonalt og forsvar
1234	2.10.4.	Anses ivaretatt i uttalelsen om likestilling
1235		
1236	Årsmøtehefte 5	
1237		
1238	3.1.7.	Oversendes stortingsgruppa. Delvis ivaretatt i partiprogrammet.
1239	3.1.8.	Forslaget avvises
1240	3.2.1	Ivaretatt i uttalelsen om arbeidsliv
1241	3.2.2.	Anses ivaretatt i uttalelsen Grønn, effektiv og rettferdig klimaomstilling
1242	3.4.1.	Anses ivaretatt i uttalelsen om Internasjonalt og forsvar
1243	3.4.2.	Anses ivaretatt i uttalelsen om Internasjonalt og forsvar
1244	3.4.3.	Anses ivaretatt i uttalelsen om Internasjonalt og forsvar
1245	3.4.4.	Anses ivaretatt i uttalelsen om Internasjonalt og forsvar
1246	3.4.5.	Anses ivaretatt i uttalelsen om Internasjonalt og forsvar
1247	3.4.6.	Anses ivaretatt i uttalelsen om Internasjonalt og forsvar
1248	3.4.7.	Anses ivaretatt i uttalelsen om Internasjonalt og forsvar
1249	3.4.8.	Anses ivaretatt i uttalelsen om Internasjonalt og forsvar
1250	3.4.9.	Anses ivaretatt i uttalelsen om Internasjonalt og forsvar
1251	3.4.10.	Anses ivaretatt i uttalelsen om Internasjonalt og forsvar
1252	3.5.1.	Anses ivaretatt i uttalelsen om Antirasisme
1253	3.5.2.	Anses ivaretatt i uttalelsen om Antirasisme
1254	3.5.3.	Anses ivaretatt i uttalelsen om Antirasisme
1255	3.6.1.	Anses ivaretatt i uttalelsen om boligpolitikk
1256		
1257	Årsmøtehefte 6	
1258		
1259	4.1.4	Vedtas
1260	4.1.5	Ivaretatt i vedtak i Stortinget
1261	4.1.8	Avvises
1262	4.1.9	Oversendes stortingsgruppa
1263	4.1.10	Anses ivaretatt i uttalelsen om likestilling
1264	4.2.1	Anses delvis ivaretatt i uttalelsen Grønn, effektiv og rettferdig klimaomstilling og uttalelsen om arbeidsliv
1265		
1266	4.2.2	Anses delvis ivaretatt i uttalelsen Grønn, effektiv og rettferdig klimaomstilling
1267	4.2.3	Anses delvis ivaretatt i uttalelsen Grønn, effektiv og rettferdig klimaomstilling
1268	4.2.4.	Anses i stor grad ivaretatt i uttalelsen Grønn, effektiv og rettferdig klimaomstilling.
1269		Forslaget om ikke å innføre klimafrie utslippssoner oversendes bystyregruppa
1270	4.3.1	Anses i stor grad ivaretatt i uttalelsen om arbeidsliv
1271	4.3.2	Anses i stor grad ivaretatt i uttalelsen om arbeidsliv
1272	4.3.4	Anses ivaretatt i uttalelsen om arbeidsliv
1273	4.5.1	Anses ivaretatt i uttalelsen om Internasjonalt og forsvar
1274	4.5.2	Anses ivaretatt i uttalelsen om Internasjonalt og forsvar
1275	4.5.3	Anses delvis ivaretatt i uttalelsen om Internasjonalt og forsvar

1276	4.6.1	Anses ivaretatt i uttalelsen om antirasisme
1277	4.7.1	Anses ivaretatt i uttalelsen om innvandring
1278	4.7.2	Anses ivaretatt i uttalelsen om innvandring
1279	4.8.1	Behandlet i redaksjonskomiteen for oslosaker
1280	4.9.1	Anses ivaretatt i uttalelsen om boligpolitikk
1281	4.9.2	Forslaget avvises
1282	4.9.3	Anses ivaretatt i uttalelsen om boligpolitikk
1283	4.9.4	Anses ivaretatt i uttalelsen om boligpolitikk
1284	4.10.1	Delvis ivaretatt i redaksjonskomiteens forslag 8
1285	4.10.2	Anses ivaretatt i uttalelsen om arbeidsliv og uttalelsen Grønn, effektiv og rettferdig
1286		klimaomstilling
1287	4.11.1	Behandlet i redaksjonskomiteen for oslosaker
1288	4.11.2	Behandlet i redaksjonskomiteen for oslosaker
1289	4.12.1	Oversendes stortingsgruppa
1290		
1291	Årsmøtehefte 7	
1292		
1293	5.1.1	Anses ivaretatt i uttalelsen om likestilling
1294	5.1.2.	Anses ivaretatt i uttalelsen om likestilling
1295	5.1.3	Anses ivaretatt i uttalelsen om arbeidsliv
1296	5.1.4.	Anses ivaretatt i uttalelsen om likestilling
1297	5.1.5.	Anses ivaretatt i uttalelsen om likestilling
1298	5.1.6.	Anses ivaretatt i uttalelsen om likestilling
1299	5.1.7.	Oversendes stortingsgruppa
1300	5.1.8.	Anses ivaretatt i uttalelsen om likestilling
1301	5.1.10	Anses ivaretatt i uttalelsen om likestilling
1302	5.1.11	Anses ivaretatt i uttalelsen om likestilling
1303	5.1.12	Anses ivaretatt i uttalelsen om likestilling
1304	5.1.13	Anses ivaretatt i uttalelsen om likestilling
1305	5.1.14	Anses ivaretatt i uttalelsen om likestilling
1306	5.1.15	Anses ivaretatt i uttalelsen om likestilling
1307	5.1.16	Aviser forslaget om stortingsvalg, og viser til at OAP allerede har gått inn for
1308		stemmerett for 16 åringer ved kommunevalg. Resten av uttalelsen oversendes
1309		bystyregruppa.
1310	5.1.17	Anses ivaretatt i uttalelsen om likestilling
1311	5.1.18	Anses ivaretatt i uttalelsen om likestilling
1312	5.1.20	Anses ivaretatt i uttalelsen om likestilling
1313	5.1.21	Anses ivaretatt i uttalelsen om likestilling
1314	5.1.22	Anses ivaretatt i uttalelsen om likestilling
1315		
1316		
1317		
1318	Nasjonale og internasjonale saker	
1319	Likestilling	
1320	7.1.0	Anses ivaretatt i uttalelsen om likestilling
1321	7.1.1	Anses ivaretatt i uttalelsen om likestilling
1322	7.1.2	Anses ivaretatt i uttalelsen om likestilling
1323	7.1.3	Anses ivaretatt i uttalelsen om likestilling
1324	7.1.4	Anses ivaretatt i uttalelsen om likestilling
1325	7.1.5	Forslaget avvises
1326	7.1.6	Anses ivaretatt i uttalelsen om likestilling. Flyttes til andre politiske saker.

1327	7.1.7	Anses ivaretatt i uttalelsen om likestilling
1328	7.1.8	Anses ivaretatt i uttalelsen om likestilling
1329	7.1.9	Anses ivaretatt i uttalelsen om likestilling
1330	7.1.10	Anses ivaretatt i uttalelsen om likestilling
1331	7.1.11	Anses ivaretatt i uttalelsen om likestilling
1332	7.1.12	Anses ivaretatt i uttalelsen om likestilling
1333	7.1.13	Forslaget avvises
1334	7.1.14	Anses ivaretatt i uttalelsen om likestilling. Flyttes til andre politiske saker.
1335	7.1.15	Anses delvis ivaretatt i uttalelsen om likestilling
1336	7.1.16	Anses ivaretatt i uttalelsen om likestilling
1337	7.1.17	Anses ivaretatt i uttalelsen om likestilling. Flyttes til andre politiske saker.
1338	7.1.18	Forslaget avvises. Flyttes til andre politiske saker.
1339	7.1.19	Anses ivaretatt i uttalelsen om likestilling
1340	7.1.20	Anses ivaretatt i uttalelsen om likestilling
1341	7.1.21	Anses delvis ivaretatt i uttalelsen om likestilling
1342	7.1.22	Anses ivaretatt i uttalelsen om likestilling
1343	7.1.23	Anses ivaretatt i uttalelsen om likestilling
1344	7.1.24	Forslaget avvises
1345	7.1.25	Anses ivaretatt i uttalelsen om likestilling
1346	7.1.26	Anses ivaretatt i uttalelsen om likestilling
1347	7.1.27	Anses ivaretatt i uttalelsen om likestilling
1348	7.1.28	Anses ivaretatt i uttalelsen om likestilling
1349	8.1.0	Anses ivaretatt i uttalelsen om likestilling
1350	8.1.1	Forslaget avvises
1351		
1352	Internasjonal uttalelse	
1353	7.2.0	Anses delvis ivaretatt i internasjonal uttalelse
1354	7.2.1	Anses delvis ivaretatt i internasjonal uttalelse
1355	7.2.2	Anses ivaretatt i internasjonal uttalelse
1356	7.2.3	Anses ivaretatt via dissensen på dette punktet i internasjonal uttalelse

1357	7.2.4	Forslaget avvises
1358	7.2.5	Anses delvis ivaretatt i internasjonal uttalelse
1359	7.2.6	Forslaget avvises
1360	7.2.7	Anses ivaretatt i internasjonal uttalelse
1361	7.2.8	Anses ivaretatt i internasjonal uttalelse
1362	8.2.0.	Intensjonen i forslaget anses ivaretatt i internasjonal uttalelse
1363	8.2.1.	Anses ivaretatt i dissens fra mindretall
1364	8.2.2.	Intensjonen i forslaget anses ivaretatt i internasjonal uttalelse
1365	8.2.3.	Anses delvis ivaretatt i internasjonal uttalelse
1366	8.2.4.	Forslag anses som ivaretatt
1367		
1368	Klima- og miljøuttalelse	
1369	7.3.0	Intensjonen i forslaget er delvis ivaretatt i klima- og miljøuttalelse
1370	7.3.1	Anses ivaretatt i klima- og miljøuttalelse
1371	7.3.2	Anses ivaretatt i klima- og miljøuttalelse
1372	7.3.3	Anses ivaretatt i klima- og miljøuttalelse
1373	7.3.4	Anses delvis ivaretatt i klima- og miljøuttalelse
1374	7.3.5	Intensjonen i forslaget anses ivaretatt i klima- og miljøuttalelse
1375	7.3.6	Anses ivaretatt i klima- og miljøuttalelse
1376	7.3.7	Intensjonen i forslaget anses ivaretatt i klima- og miljøuttalelse
1377	7.3.8	Forslaget avvises
1378	7.3.9	Intensjonen i forslaget anses ivaretatt i klima- og miljøuttalelse
1379	7.3.10	Anses delvis ivaretatt i klima- og miljøuttalelse
1380	7.3.11	Forslaget avvises
1381	7.3.12	Intensjonen i forslaget anses ivaretatt i klima- og miljøuttalelse
1382	8.3.0.	Intensjonen i forslaget anses ivaretatt i klima- og miljøuttalelse
1383	8.3.1.	Forslag avvises
1384		
1385	Boligpolitikk	
1386	7.4.0	Anses ivaretatt i boligpolitisk uttalelse

1387	7.4.1	Anses ivaretatt i boligpolitisk uttalelse
1388	7.4.2	Anses ivaretatt i boligpolitisk uttalelse
1389	7.4.3	Anses ivaretatt i boligpolitisk uttalelse
1390	7.4.4	Anses ivaretatt i boligpolitisk uttalelse
1391	7.4.5	Forslaget avvises
1392	7.4.6	Forslaget avvises
1393	7.4.7	Forslaget avvises
1394	7.4.8	Forslaget avvises
1395	7.4.9	Anses ivaretatt i boligpolitisk uttalelse
1396	7.4.10	Anses ivaretatt i boligpolitisk uttalelse
1397	7.4.11	Anses ivaretatt i boligpolitisk uttalelse
1398	7.4.12	Anses ivaretatt i boligpolitisk uttalelse
1399	7.4.13	Anses ivaretatt i boligpolitisk uttalelse
1400	7.4.14	Anses ivaretatt i boligpolitisk uttalelse
1401	7.4.15	Anses ivaretatt i boligpolitisk uttalelse
1402	7.4.16	Anses ivaretatt i boligpolitisk uttalelse
1403	7.4.17	Anses ivaretatt i boligpolitisk uttalelse
1404	7.4.18	Anses ivaretatt i boligpolitisk uttalelse
1405	7.4.19	Anses ivaretatt i boligpolitisk uttalelse
1406	7.4.20	Anses ivaretatt i boligpolitisk uttalelse
1407	7.4.21	Anses ivaretatt i boligpolitisk uttalelse
1408	7.4.22	Anses ivaretatt i boligpolitisk uttalelse
1409	7.4.23	Forslaget avvises
1410	7.4.24	Anses ivaretatt i boligpolitisk uttalelse
1411	7.4.25	Anses ivaretatt i boligpolitisk uttalelse
1412	7.4.26	Anses ivaretatt i boligpolitisk uttalelse
1413	7.4.27	Anses ivaretatt i boligpolitisk uttalelse
1414	7.4.28	Anses ivaretatt i boligpolitisk uttalelse
1415	7.4.29	Anses ivaretatt i boligpolitisk uttalelse
1416	7.4.30	Forslaget avvises

1417	7.4.31	Forslaget avvises
1418	7.4.32	Forslaget avvises
1419	7.4.33	Forslaget avvises
1420	7.4.34	Forslaget avvises
1421	7.4.35	Anses ivaretatt i boligpolitisk uttalelse
1422	8.4.0.	Anses ivaretatt i boligpolitisk uttalelse
1423	8.4.1	Anses ivaretatt i boligpolitisk uttalelse
1424	8.4.2	Forslaget avvises
1425		
1426	Arbeidsliv	
1427	7.5.0	Anses ivaretatt i uttalelse om arbeidsliv
1428	7.5.1	Anses ivaretatt i uttalelse om arbeidsliv
1429	7.5.2	Forslaget avvises
1430	7.5.3	Anses delvis ivaretatt i uttalelse om arbeidsliv
1431	7.5.4	Forslaget avvises
1432	7.5.5	Anses delvis ivaretatt i uttalelse om arbeidsliv
1433	7.5.6	Anses ivaretatt i uttalelse om arbeidsliv
1434	7.5.7	Anses ivaretatt i uttalelse om arbeidsliv
1435	7.5.8	Forslaget avvises
1436	7.5.9	Anses ivaretatt i uttalelse om arbeidsliv
1437	7.5.10	Anses ivaretatt i uttalelse om arbeidsliv
1438	7.5.11	Anses ivaretatt i uttalelse om arbeidsliv
1439	7.5.12	Anses ivaretatt i uttalelse om arbeidsliv
1440	7.5.13	Forslaget avvises
1441	7.5.14	Anses ivaretatt i uttalelse om arbeidsliv
1442	7.5.15	Anses ivaretatt i uttalelse om arbeidsliv
1443	7.5.16	Delvis ivaretatt i uttalelse om arbeidsliv (se forklaring under)
1444	8.5.0	Forslag avvises
1445		
1446	Antirasisme	

1447	7.6.0	Anses ivaretatt i uttalelse om antirasisme
1448	7.7.1	Anses ivaretatt i uttalelse om antirasisme
1449	7.7.2	Anses ivaretatt i uttalelse om antirasisme
1450		
1451	Forslag som opprettholdes	
1452	7.18.1	Forslaget avvises
1453	7.18.2	Anses ivaretatt i uttalelse om klima- og miljø
1454	7.18.3	Forslag avvises
1455	7.18.4	Forslag avvises
1456	7.18.5	Forslag avvises
1457	7.18.6	Forslag avvises
1458	7.18.7	Forslag avvises
1459	7.18.8	Forslag avvises
1460	7.18.9	Saken behandles i redaksjonskomiteen for Oslo-saker
1461	7.18.10	Saken behandles i redaksjonskomiteen for Oslo-saker
1462		
1463	8.17.0.	Forslag anses som ivaretatt under andre saker
1464	8.17.1	Oversendes stortingsgruppa
1465	8.17.2.	Intensjonen anses ivaretatt i redaksjonskomiteens forslag nr 8.
1466		
1467	8.18.0.	Intensjonen anses ivaretatt i uttalelse om bolig
1468	8.18.1.	Saken behandles i redaksjonskomiteen for Oslo-saker
1469		
1470		
1471	Forklaring til forslag 7.5.16:	
1472	Retten til arbeidsfri: Skillet mellom arbeidstid og fritid er et viktig spørsmål, men de problemstillinger	
1473	som forslagsstiller reiser må i første rekke avklares i tariffavtaler og drøftes mellom partene i	
1474	arbeidslivet, og i løpende kontakt som arbeidslivets parter har med myndighetene. Med bakgrunn i	
1475	dette avvises forslaget. Forslaget avvises	
1476	En trygg handelssektor: Intensjonen i forslaget er dekket i uttalelse om arbeidslivet. Forslaget anses	
1477	ivaretatt om en kortversjon av teksten «Store deler av handelsnæringa og deler av utelivsbransjen og	
1478	hotellnæringa er organisert gjennom franchisekontrakter. Måten dette blir gjort på pulveriserer	
1479	arbeidsgiver- og lederansvaret, svekker både francisedrivers styringsrett og arbeidstakernes	

1480 *forhandlingsrett, og reduserer mulighetene for å drive fagforeningsvirksomhet med reelle lokale*
1481 *forhandlinger»*

1482 Kulepunkt: - styrke lovverket slik at frachiseformen blir sterkere regulert for å kunne ha reelle
1483 partsforhold på bedrifter som er organisert som franchise. **Forslaget avvises**

1484 Streikeretten: Redaksjonskomiteen viser til at myndighetenes adgang til tvungen lønnsnemnd har vært
1485 gjennomgått før, og at det er vanskelig å sette eksakte grenser for når tvungen lønnsnemnd kan
1486 benyttes. Redaksjonskomiteen er enig i at myndighetene må være forsiktige med å gripe inn.
1487 Redaksjonskomiteen er usikker på om en ny gjennomgang vil kunne gjøre nye og bedre avklaringer,
1488 og på denne bakgrunn tilrår ikke komiteen forslaget.

1489

1490

1491

1492

1493

1494